

STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY SOCHACZEW
NA LATA 2017-2022

SOCHACZEW, 2017

2

Spis treści

I. Metodologia	4
II. Ramy prawne i zgodność z innymi dokumentami strategicznymi	5
III. Diagnoza problemów społecznych Gminy Sochaczew	9
3.1 Ogólna charakterystyka gminy	9
3.2 Sytuacja demograficzna	13
3.3 Edukacja oraz opieka dzieci i młodzieży	15
3.4 Opieka zdrowotna	17
3.5 Pomoc społeczna	18
3.6 Bezrobocie i rynek pracy	22
3.7 Bezpieczeństwo publiczne	25
3.8 Kapitał społeczny	26
IV. Analiza SWOT	26
V. Misja rozwoju społecznego gminy Sochaczew	30
VI. Cele główne i cele operacyjne Strategii	30
VII. Monitorowanie i ewaluacja Strategii	48

I. Metodologia

Przygotowując dokument strategiczny kierowano się przede wszystkim zasadą uspołecznienia procesu jego tworzenia. Wykorzystano model ekspercko – partnerski, który zakłada tworzenie Strategii z udziałem mieszkańców gminy jak i ekspertów zewnętrznych. Dlatego powołano w gminie Zespół ds. konsultacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Celem Zespołu było ustalenie priorytetowych kierunków działań, wyznaczenie celów strategicznych i zaakceptowanie głównych przedsięwzięć, które powinny zostać podjęte w trakcie realizacji Strategii. Poszczególne zapisy strategii były przedyskutowane podczas warsztatów kierowanych przez moderatora jak i rozmów telefonicznych oraz poprzez korespondencję e-mailową.

W skład Zespołu weszli:

- a) pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- b) pracownicy Gminnego Zespołu Ekonomiczno- Administracyjnego Szkół,
- c) policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Sochaczewie pracujący na terenie gminy Sochaczew,
- d) ekspert zewnętrzny.

Koordynacją działań i organizacją spotkań zajmował się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Podczas konsultacji omówiono cel opracowania dokumentu oraz okresu jaki obejmowała będzie Strategia. Ponieważ główny dokument strategiczny jakim jest Strategia Rozwoju Gminy Sochaczew obejmuje okres do 2022 roku, analogicznie przyjęto, że Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych będzie opracowana na lata 2017-2022.

Przeprowadzono analizę dokumentów strategicznych na poziomie powiatu, województwa i kraju. Wzięto również pod uwagę kierunki rozwojowe przyjęte w Unii Europejskiej. Pozwoliło to skoordynować działania zaplanowane w gminie z tymi jakie wyznaczono do realizacji na poziomie regionu i kraju. Powinno też przyczynić się do lepszej absorpcji dostępnych funduszy z korzyścią dla mieszkańców.

Przedyskutowano główne problemy społeczne w czterech obszarach badawczych wskazując na konkretne braki lub konieczność zmian :

- obszar pierwszy: rodzina, a w tym dzieci i młodzież,
- obszar drugi: edukacja,
- obszar trzeci: przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- obszar czwarty: budowanie kapitału społecznego.

Analiza umożliwiła oszacowanie posiadanego potencjału, oceny mocnych stron, ale również słabości, które ograniczają rozwój społeczny. W trakcie warsztatów diagnozowano też zagrożenia, które mogą być przeszkodą w realizacji założeń strategii. Analiza SWOT była również punktem wyjścia do kolejnego kroku przy opracowywaniu strategii.

Wyznaczenie czterech obszarów badawczych pozwoliło na głębszą dyskusję i określenie celów strategicznych i celów szczegółowych oraz zidentyfikowanie najistotniejszych potrzeb mieszkańców, które powinny być zrealizowane do 2022 roku.

Do diagnozy głównych problemów społecznych występujących w gminie przeprowadzono badanie desk research wykorzystując materiały i dokumenty dostępne w Urzędzie Gminy Sochaczew, w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, Gminnym Zespole Ekonomiczno – Administracyjnym Szkół, w Komendzie Powiatowej Policji w Sochaczewie, w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sochaczewie i w innych instytucjach oraz dokumenty statystyczne GUS i WUS. Skrócono analizę diagnostyczną obszaru po to by skoncentrować się przede wszystkim na przedstawieniu celów rozwojowych i wyznaczonych zadaniach, które powinny przyczynić się do pozytywnych przemian w gminie i podnieść standard życia mieszkańców oraz by dostosować strategię do nowych uwarunkowań prawnych, gospodarczych i społecznych.

W celu zbadania opinii mieszkańców i identyfikacji głównych problemów społecznych występujących w gminie wykorzystano ankietę. Wzór ankiety zamieszczono na stronie internetowej, a także wersję papierową rozpowszechniono poprzez sołtysów w poszczególnych wsiach. Poproszono również młodzież o wypełnienie ankiety. Badanie ankietowe przeprowadzono w trakcie opracowywania Strategii Rozwoju Gminy Sochaczew na lata 2016-2022. Jej wyniki wykorzystano również przy opracowaniu niniejszej Strategii.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 marca 2004 r. o pomocy społecznej (z późniejszymi zmianami), która nakłada na gminę obowiązek opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych dokument ten będzie zawierał: diagnozę sytuacji społecznej, prognozę zmian w okresie objętym strategią, określone cele strategiczne planowanych zmian, kierunki niezbędnych działań, sposoby realizacji strategii oraz jej ramy finansowe i wskaźniki przyjętych zadań.

II. Ramy prawne i zgodność z innymi dokumentami strategicznymi

Ramy prawne

Obowiązek opracowania Strategii wynika wprost z art. 17 ust. 1 pkt 1 i art. 19 pkt 1, w powiązaniu z art. 16 b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, które w ramach zadań własnych gminy przewidują „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Na zawartość dokumentu mają również wpływ inne akty prawne takie między innymi jak:

- 1) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2016r. poz. 446 z późn.zm.),
- 2) Ustawa z dn. 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2016 poz. 930 z późn. zm.),
- 3) Ustawa z dn. 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj .Dz. U. z 2016 poz. 1817 z późn. zm.),

5

- 4) Ustawa z dn. 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 1828 z późn. zm.),
- 5) Ustawa z dn. 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz.U. z 2016 poz. 645),
- 6) Ustawa z dn. 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2016 poz. 487 z późn. zm.),
- 7) Ustawa z dn. 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz.U. z 2016 poz. 2046 z późn. zm.),
- 8) Ustawa z dn. 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz.U. z 2016 poz. 1518 z późn. zm.),
- 9) Ustawa z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2017 poz.783),
- 10) Ustawa z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz.U. z 2015 poz. 1390),
- 11) Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 645 ze zmianami),

Zgodność z innymi dokumentami strategicznymi

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sochaczew jest oprócz Strategii Rozwoju Gminy Sochaczew jednym z najważniejszych dokumentów strategicznych gminy. Przyjęte w niej cele i kierunki rozwojowe wyznaczają politykę społeczną gminy. Pomimo tego, że odnoszą się one do małego obszaru są spójne dokumentami wyższego szczebla nie tylko regionu i kraju, ale również Unii Europejskiej. Powiązanie strategii ma na celu wyznaczenie powiązanych elementów interwencji oraz wzmocnienie efektu oddziaływania na rozwój obszaru. Chodzi również o to by lepiej wykorzystała i skoncentrować dostępne fundusze na wybranych priorytetowych celach rozwojowych.

Niniejsza Strategia jest przede wszystkim zgodna z kierunkami wytyczonymi w Strategii Rozwoju Gminy Sochaczew na lata 2016-2023. Dotyczy to celów operacyjnych:

Celu II.3. Zwiększenie bezpieczeństwa społecznego w gminie

Celu II.4. Poprawa bezpieczeństwa publicznego

Celu IV.2. Rozwój potencjału społecznego gminy.

Spójne kierunki rozwojowe wyznaczają też cele strategiczne przyjęte w Zrównoważonej Strategii Rozwoju Powiatu Sochaczewskiego 2016-2020 takie jak:

- Cel strategiczny 2: Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Cel strategiczny 3: Zintegrowany system rehabilitacji, aktywizacji i wsparcia osób niepełnosprawnych oraz seniorów
- Cel strategiczny 4: Partnerstwo na rzecz aktywizacji i mobilizacji podmiotów lokalnych

Powiązane na poziomie województwa kierunki rozwoju wyznacza Strategia Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 i jest spójna z koncepcją realizacji polityki społecznej Mazowsza zawartą w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030. Obejmuje to w szczególności programy:

- przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu,
- wyrównywania szans osób niepełnosprawnych,
- pomocy społecznej,
- profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Ponadto kierunki wyznacza też Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Mazowieckiego na lata 2014 -2020, a w nim przyjęte priorytety takie jak:

- aktywne włączanie, promowanie równych szans oraz aktywne uczestnictwo i zwiększanie szans na zatrudnienie,
- ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.

Na poziomie kraju wyznaczając kierunki rozwoju w Strategii uwzględniono cele i kierunki zawarte w Strategii Rozwoju Kraju 2020 oraz w Krajowym Programie Przeciwdziałaniu Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020 – Nowy Wymiar Integracji.

W Strategii Rozwoju Kraju 2020 chodzi tu przede wszystkim o cele:

- Cel I.3 Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywateli,
- Cel II.4 Rozwój kapitału społecznego,
- Cel III.1 Integracja społeczna
- Cel III.2 Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych.

Natomiast w odniesieniu do Krajowego Programu Przeciwdziałaniu Ubóstwu i Wykluczenia Społecznego 2020 – Nowy Wymiar Integracji skupiono się na czterech priorytetach:

Priorytet I – Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży,

Priorytet II – Zapewnienie Spójności działań edukacyjnych,

Priorytet III – Aktywna integracja społeczności lokalnej,

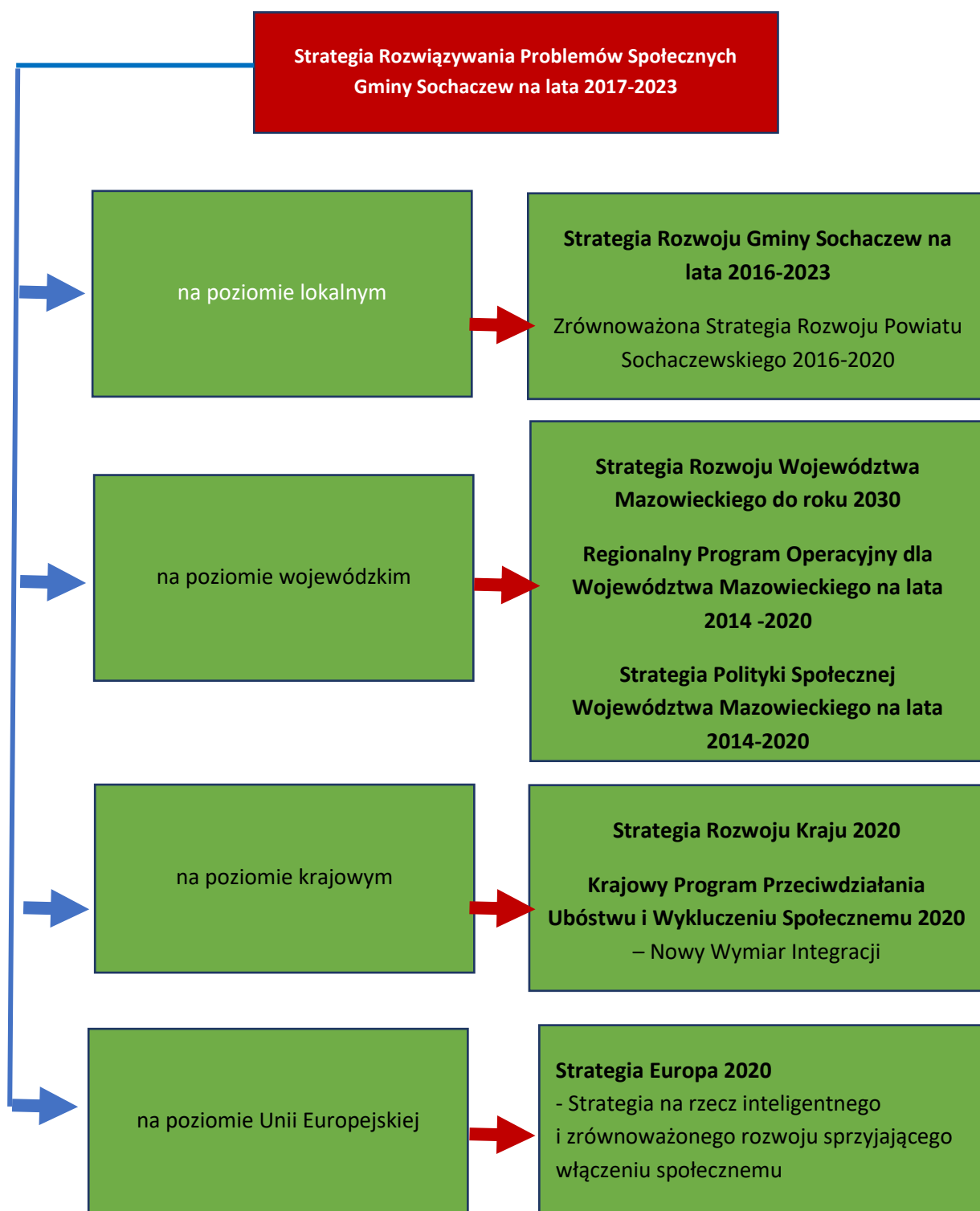
Priorytet IV – Bezpieczeństwo i aktywność osób starszych.

Zgodnie z priorytetowymi kierunkami rozwoju przyjętymi w Unii Europejskiej w Strategii Europa 2020- Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu i w dokumentach strategicznych dla województwa mazowieckiego przyjęto że jednym z zadań priorytetowych będzie włączenie społeczne i przeciwdziałanie ubóstwu.

W Strategii Europa 2020 określa to priorytet 3: Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu, czyli wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną oraz Cel 5: Wspieranie włączenia społecznego, zwłaszcza poprzez ograniczanie ubóstwa, mając na celu wydzwignięcie z ubóstwa lub wykluczenia społecznego 20 milionów obywateli.

Powiązanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sochaczew na lata 2017-2023 z innymi dokumentami strategicznymi.

III. Diagnoza problemów społecznych Gminy Sochaczew

3.1 Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Sochaczew położona jest w zachodniej części Mazowsza, na terenie województwa mazowieckiego i wchodzi w skład powiatu sochaczewskiego. Jest jedną z 7 gmin powiatu. Otacza pierścieniem miasto Sochaczew. Zajmuje powierzchnię 91,41 km² i graniczy z następującymi gminami:

- od zachodu z gminą Rybno,
- od północy z gminą Młodzieszyn,
- od wschodu z gminą Teresin i Kampinos,
- od południa z gminą Nowa Sucha

Ma dobrą lokalizację w centrum kraju, blisko największej aglomeracji – miasta Warszawa i trzeciego co do wielkości miasta pod względem zaludnienia, Łodzi.

Źródło: Agencja Regraf

Miasto Sochaczew dzieli obszar gminy na część zachodnią o powierzchni około 3 tysięcy ha i część wschodnią o powierzchni około 6 tysięcy ha. Bliskość miasta determinuje rozwój gminy. Sieć

osadnicza rozwija się dynamicznie wokół miasta, co powoduje systematyczny wzrost liczby ludności. Mieszkańcy

korzystają też z wszelkich udogodnień z tym związanych, jak dostęp do urzędów, sklepów, różnego rodzaju usług, szkół, opieki zdrowotnej, obiektów kulturalnych i sportowych.

Kolejnym atutem gminy są dogodne połączenia komunikacyjne. Przez teren gminy przebiega droga krajowa nr 92 łącząca Warszawę z Poznaniem i prowadząca dalej do Rzepina oraz droga krajowa nr 50 relacji Płońsk – Grójec – Mińsk Mazowiecki. Są też dwie drogi wojewódzkie: droga nr 705 relacji Śladów – Sochaczew – Skierniewice, a także droga nr 580 Sochaczew – Żelazowa Wola – Warszawa. Ponadto, przez teren gminy przebiega ponad 9 kilometrowa obwodnica Sochaczewa. Cały obszar gminy pokryty jest siatką dróg o statusie powiatowych i gminnych co stanowi dobre połączenie z poszczególnymi miejscowościami w gminie, z miastem Sochaczew oraz innymi miejscowościami poza gminą. Przez teren gminy przebiega też międzynarodowa linia kolejowa, a mieszkańcy mogą podróżować korzystając z przystanków w mieście Sochaczew, w Piasecznicy i w Kornelinie. Takie położenie i warunki komunikacji dają potencjalne możliwości rozwoju obszaru jak i dostęp do rynku pracy.

Łączna długość dróg gminnych wynosi 153 km. Część dróg ma nawierzchnię żużlową bądź gruntową. Drogi gminne są systematycznie modernizowane, poszerzane, poprawiana jest nawierzchnia, poszerzane pobocza. Stale rośnie też liczba chodników w gminie i długość oświetlenia. Ponieważ część ważnych dróg jest w zarządzie powiatu sochaczewskiego i województwa mazowieckiego gmina Sochaczew współpracuje z zarządami tych dróg w zakresie remontów, zachowania bezpieczeństwa, utrzymania przystanków. Mało jest dogodnych i bezpiecznych dróg dla rowerów, niemniej planuje się budowę ścieżek rowerowych o co zabiegają mieszkańcy. Podniosłoby to nie tylko bezpieczeństwo w poruszaniu się po drogach, ale również atrakcyjność gminy dla wypoczynku i rekreacji.

Gmina dba o rozwój przestrzenny gminy. Obecnie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objętych jest około 25% powierzchni gminy, ale z uwagi na rosnące potrzeby cały czas prowadzone są prace nad zwiększeniem tego obszaru. Zasady zagospodarowania terenów wyznaczone zostały w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sochaczew. Studium określa kierunki przygotowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Przewiduje się na nich głównie zabudowę mieszkaniową jednorodziną, zabudowę usługową, produkcyjno- usługową czy produkcyjno – składowo – usługową. W latach 2010-2015 wydano 213 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, 1013 decyzji o warunkach zabudowy, a w tym najwięcej dotyczących budownictwa jednorodzinnego, które stanowiły ponad 82% wszystkich wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

W całym kraju odczuwane są niedobory wody, a w niektórych województwach susza i brak opadów powodują wielomilionowe straty w produkcji rolniczej już od kilku ostatnich lat. Odczuwane są również braki wody pitnej, co stwarza zagrożenie dla ludzi. Z danych Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej wynika, że na jednego mieszkańca Polski przypada średnio ok. 1600 m³ wody na rok, a średnie zasoby na jednego mieszkańca Europy to 4560 m³/rok. W gminie stale maleją zasoby wód

podziemnych. Jednocześnie następuje intensyfikacja produkcji ogrodniczej, nawadnianie pól i wzrost osadnictwa co rzutuje na coraz większe zapotrzebowanie na wodę. Dlatego gmina czyni starania w celu zabezpieczenia mieszkańcom dostępu do wody na cele mieszkaniowe i produkcyjne, ale powinna również prowadzić akcję edukacyjną i informacyjną dotyczącą racjonalnego wykorzystania zasobów wody. Obecnie wykorzystywane są cztery stacje wodociągowe w Bronisławach, Dachowej, Mokasie

i Bogdańcu, a planowane są do wybudowania dwie kolejne w Dachowej i Bogdańcu. Dlatego wystarczające zaopatrzenie w wodę na terenie gminy Sochaczew i dbałość o potrzeby mieszkańców jest też mocną stroną gminy.

Ciągle przybywa nowych przyłączy gazowych w gminie. Gazyfikację rozpoczęto od 2009 roku. Z sieci gazowej w 2014 roku korzystało 161 osób, a w 2015 roku już 198 mieszkańców. Dostęp do gazu ma duże znaczenie dla dalszego rozwoju gminy z uwagi na ochronę środowiska i możliwość zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza. Jest to kolejna mocna strona gminy. Natomiast słabą stroną gminy jest dostęp do kanalizacji. Mieszkańców zachęca się do zakładania przydomowych oczyszczalni ścieków. Natomiast w planach jest budowa oczyszczalni ścieków mechaniczno – biologicznych w Żelazowej Woli, w Żukowie, w Kuznociu i w Andrzejowie oraz sieci kanalizacyjnej. Przewiduje się odbiór ścieków również z gospodarstw rozproszonych na terenie gminy. Z uwagi na rosnące wymogi prawne dotyczące ochrony środowiska należy spodziewać się w niedalekiej przyszłości, że zajdzie konieczność realizacji inwestycji związanych z budową oczyszczalni i sieci kanalizacyjnej na terenie całej gminy.

Mimo niewielkiego obszaru jaki zajmuje Gmina Sochaczew znajduje się na jej terenie wiele miejsc atrakcyjnych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym. Ponieważ jest położona na Mazowszu na budowę geologiczną i rzeźbę terenu gminy największy wpływ miało zlodowacenie środkowopolskie. Efektem tego w krajobrazie dominują monotonne, równinne lub lekko faliste powierzchnie wysoczyzny morenowej. Urozmaiceniem są doliny rzeczne z wyraźnie zaznaczonymi stokami. Znajdziemy takie w dolinach największych rzek przepływających przez gminę: Bzury i Pisi. Oprócz rzek przez teren gminy przepływają strumienie, jest też szereg kanałów melioracyjnych i małych stawów. Stanowią one ważne źródło zaopatrzenia roślin i zwierząt w wodę i mają wpływ na rodzaj flory porastającej brzegi rzek, strumieni i kanałów oraz stawów.

Pod względem przyrodniczym gmina leży w zasięgu Krainy Mazowiecko – Podlaskiej, gdzie głównymi gatunkami lasotwórczymi jest sosna zwyczajna, dąb szypułkowy i bezszypułkowy, olsza czarna i brzoza brodawkowa. W wielu miejscach spotkać można często wśród pól zagajniki sosnowe oraz laski brzozowe. Są to zbiorowiska powstałe na skutek zalesień gruntów porolnych lub też w wyniku naturalnej sukcesji lasu na nieużytkach. Urozmaiceniem rolniczego krajobrazu gminy są też zarośla śródpolne złożone z tarniny, dzikich róż, głogów, jeżyn, brzozy, dzikiego bzu czarnego. W gminie Sochaczew nie występują tereny chronione, ale jest za to wiele pomników przyrody w starych parkach podworskich, wzdłuż drogi do Żelazowej Woli. Lasy w 2015 roku zajmowały 4,5% powierzchni gminy, a jeszcze rok wcześniej 4,9%. Na zmniejszenie się powierzchni zalesień ma tu duży wpływ wzrost osadnictwa. Niemniej wdrażany obecnie program zalesień w ramach PROW 2014-2020 może przyhamować ubywanie terenów zalesionych, jeśli rolnicy w zamian za pomoc finansową zdecydują się obsadzić drzewami najłabsze pod względem rolniczym ziemie uprawne.

Obszar gminy charakteryzuje typowo rolniczy krajobraz. Oprócz małych powierzchni lasów prywatnych w krajobrazie dominują pola uprawne poprzecinane rowami melioracyjnymi i drogami. Z uwagi na intensyfikację produkcji rolnej i rozwój osiedli występuje tu wiele roślin synantropijnych, które cechuje duża żywotność i ekspansywność. Są to rośliny związane z siedliskami tworzonymi przez człowieka takie jak komosa biała, rdest ptasi, uczepek, babka, pokrzywa, bieluń, łopian, lulek czarny czy konopie.

Natomiast jeśli chodzi o faunę to występują tu gatunki pospolite jak na całym obszarze Niziu Polskiego. Ssaki kopytne reprezentowane są głównie przez sarnę. Ponadto występują dziki, zające a z ssaków drapieżnych lisy, kuny domowe, tchórze i łasice. Ssaki owadożerne reprezentowane są przez jeża, kreta oraz ryjówki, a najliczniejszą grupę ssaków stanowią gryzonie. Bogata jest ornitofauna gminy. Można tu spotkać drobne ptaki śpiewające, ptaki drapieżne i ptaki synantropijne związane z

osiedlami ludzkimi. Dosyć licznie reprezentowane są płazy i gady. Na ich populację ma duży wpływ poprawa stanu środowiska, a w tym rzek Pisi, Bzury. Polepszanie się jakości wody i praca wędkarzy z Polskiego Związku Wędkarskiego sprawiła, że w rzekach można spotkać coraz więcej gatunków ryb a w tym między innymi: płoć, leszcza, krąpia, karasia, klenia, okonia, szczupaka, suma czy jazia.

Przykładem starań gminy o utrzymanie dobrego stanu środowiska naturalnego jest gospodarka odpadami komunalnymi i zagospodarowanie odpadów. Wdrożono system internetowy, który usprawnił komunikację z mieszkańcami i odbiór odpadów zgodnie z przyjętym harmonogramem. Prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów i systematycznie likwidowane są dzikie wysypiska śmieci. Opracowano program usuwania azbestu, który pozwala na ubieganie się o dofinansowanie wymiany pokrycia dachu z eternitu na inny materiał (blacha, dachówka, papa itp.) z Funduszu Ochrony Środowiska. Gmina będzie zabiegała o wykonanie w całości programu i utylizacji azbestu poza terenem gminy. Gmina opracowała również plan ograniczenia emisji CO₂ i przeanalizowała możliwości zastosowania różnych technologii pozyskania energii ze źródeł odnawialnych na terenie gminy. Jak wynika z Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Sochaczew istnieją dobre warunki do wykorzystania energii słonecznej. Stopień nasłonecznienia i poziom promieniowania słonecznego jest wystarczający do montowania kolektorów słonecznych (paneli fotowoltaicznych i paneli słonecznych) i przetwarzanie energii słonecznej na elektryczną.

Utrzymanie naturalnych siedlisk i wód w czystości jest ważne dla mieszkańców gminy dla zachowania bioróżnorodności, utylizacja odpadów, dbałość o krajobraz, czystość gleby i powietrza przyczynia się do podniesienia atrakcyjności gminy jako miejsca zamieszkania, pracy jak również zwiększa zainteresowanie terenem pod względem rekreacyjnym i turystycznym.

3.2 Sytuacja demograficzna

Charakterystyczną cechą gminy Sochaczew jest systematyczny wzrost liczby mieszkańców. W ciągu ostatnich 15 lat co roku przybywa 1,1 -1,2% ludności. Od 2010 roku liczba mieszkańców w gminie zwiększyła się o 2278 osób.

Tabela nr 1: Ludność na terenie gminy Sochaczew w latach 2013-2015

Lp.	Kategoria	lata		
		2013	2014	2015
1.	mężczyźni	5 119	5 200	5 259
2.	kobiety	5 134	5 166	5 232
3.	ogółem mieszkańcy	10 253	10 366	10 491
4.	Powiat sochaczewski	85 155	85 100	85 167

Źródło: dane GUS

Na stały przyrost mieszkańców ma wpływ przede wszystkim jej położenie. Bliskość miasta i korzystna komunikacja sprzyjają osadnictwu. Rodzi to wiele wyzwań którym musi sprostać gmina jak potrzeba nowych terenów uzbrojonych dla budownictwa jednorodzinnego, modernizacja lub budowa dróg, chodników, zapewnienie miejsc w szkołach, opieki zdrowotnej i wielu innych. Liczba urodzeń na 1000 mieszkańców w gminie wynosi 10,5 i nie odbiega od średniej w powiecie (10,9) (dane za 2015 r.). Migracja wewnętrzna ma cały czas wskaźnik dodatni. Więcej osób przybywa niż wymeldowuje się z gminy.

Tabela nr. 2: Migracje wewnętrzne na pobyt stały i porównanie do powiatu sochaczewskiego

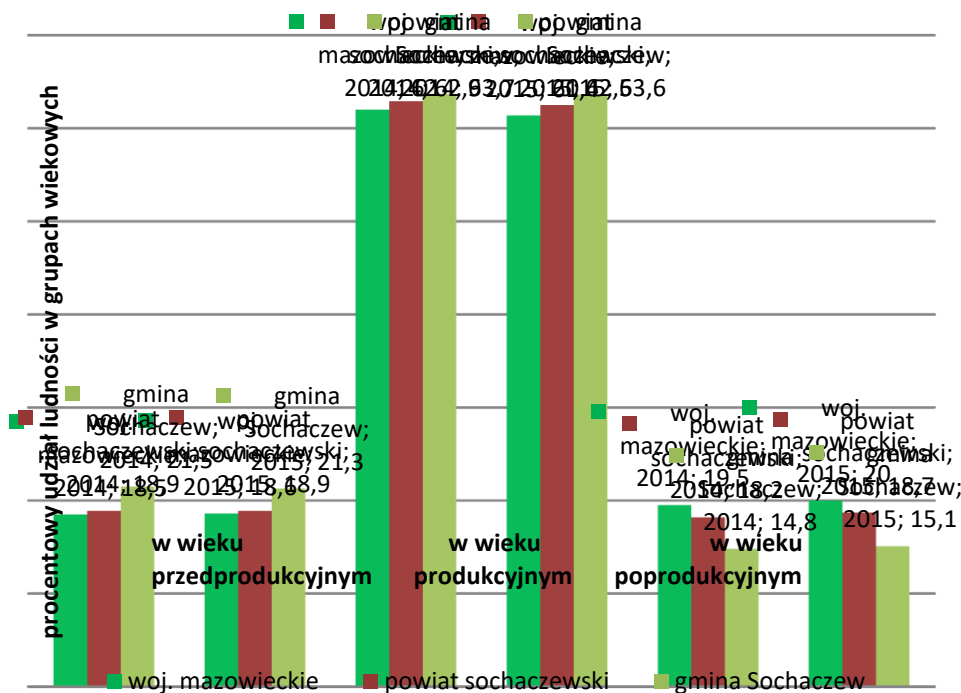
Obszar	Zameldowania ogółem			Wymeldowania ogółem		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Powiat sochaczewski	967	1077	962	907	1056	956
Gmina Sochaczew	217	319	231	74	104	90

Źródło: Dane GUS

Również i zagęszczenie wzrasta i wskaźnik liczby ludności na 1 km² rośnie co roku. W 2015 roku wskaźnik wynosił 115. Obecnie na terenie gminy mieszka 10491 mieszkańców (wg danych GUS za 2015 rok), co stanowi 12,3% mieszkańców powiatu sochaczewskiego i 21,8% mieszkańców gmin wiejskich wchodzących w skład powiatu.

Wykres nr 1: Procentowy udział ludności w grupach wiekowych gminy Sochaczew w porównaniu do powiatu sochaczewskiego i województwa mazowieckiego w latach 2014-2015

Źródło: dane GUS

W gminie Sochaczew jest wyraźna przewaga mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, procentowo większa niż w powiecie sochaczewskim i województwie mazowieckim. Jest to korzystna proporcja i świadczy o rosnącym potencjale gminy, mogącym mieć korzystny wpływ na przyszłość obszaru. Ludność w wieku produkcyjnym stanowi obecnie 63%, a w wieku przedprodukcyjnym, 21%. Natomiast w wieku poprodukcyjnym jest 15% mieszkańców. Patrząc na tą sytuację z dłuższej perspektywy należy uwzględnić to, że ta proporcja będzie się zmniejszać na rzecz zwiększenia liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Dlatego w planach wieloletnich należałoby przewidzieć działania, projekty na rzecz osób starszych. Jak wynika z przeprowadzonych ankiet z mieszkańcami już zgłaszane są potrzeby większej liczby miejsc do spotkań mieszkańców, szerszej oferty integracyjnej i organizacji wydarzeń kulturalnych i sportowych w gminie.

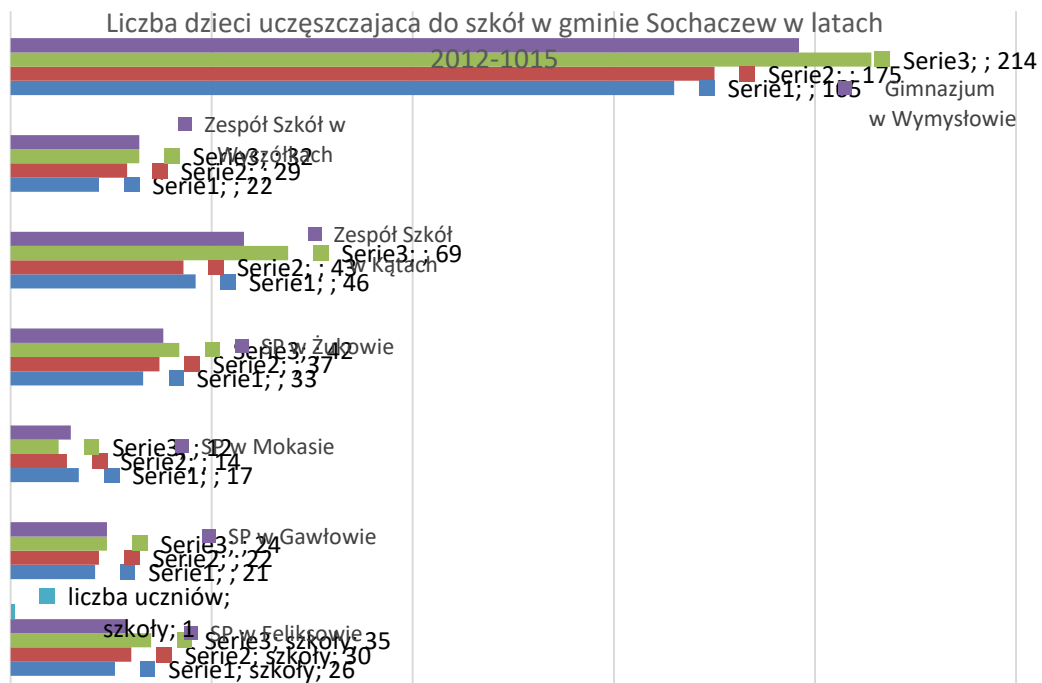
3.3 Edukacja oraz opieka dzieci i młodzieży

W 2015 roku łącznie do wszystkich szkół uczęszczało 1163 dzieci i młodzieży. Dzieci te uczyły się w czterech szkołach podstawowych w Feliksowie, w Gawłowie, w Mokasie, w Żukowie, w dwóch zespołach szkół w Kątach i w Wyczółkach oraz w gimnazjum w Wymysłowie. Opieka przedszkolna prowadzona była w Szkole Podstawowej w Feliksowie, w Gawłowie, w Mokasie, w Żukowie oraz w Zespole Szkół w Kątach i w Wyczółkach. Zatrudnienie nauczycieli w 2015 roku wynosiło 128,76

etatów, a na obsługę administracyjną przypadają 59,54 etaty. W ciągu ostatnich czterech lat sytuacja w szkołach wyglądała następująco:

Wykres nr 2:

Liczba uczniów

Legenda

lata ● 2015 ● 2014 ● 2013 ● 2012

Źródło: UG w Sochaczewie

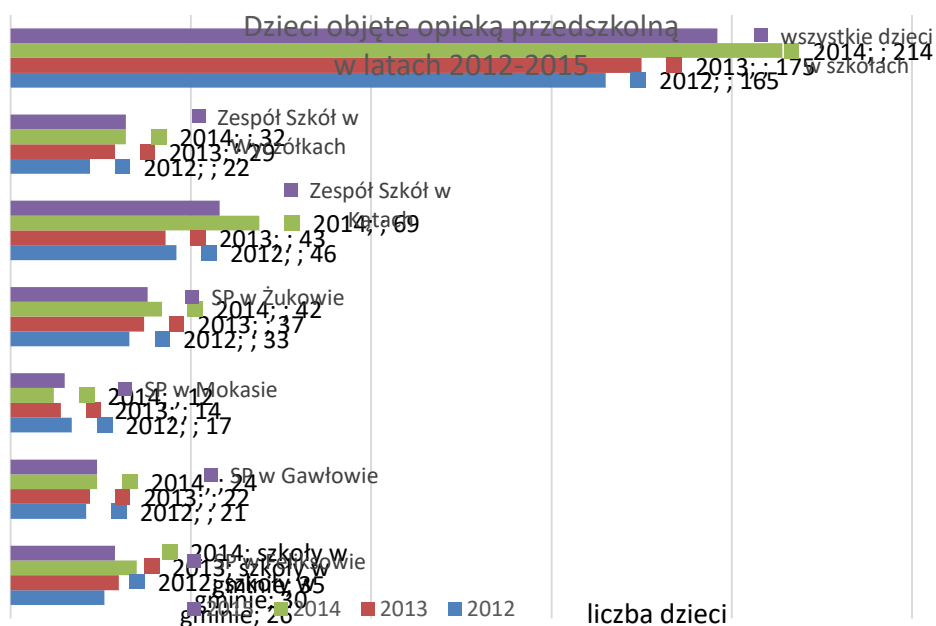

Natomiast opieką przedszkolną objęto w 2015 roku 196 dzieci, które uczęszczały do 6 szkół.

W ostatnich czterech latach liczba dzieci w poszczególnych szkołach wyglądała następująco:

Wykres nr 3:

Źródło: UG w Sochaczewie

Na terenie gminy brakuje dla najmłodszych mieszkańców gminnego przedszkola i żłobka.

Reforma szkolnictwa wprowadzana w roku szkolnym 2017/2018 przewiduje stopniową likwidację gimnazjum w Wymysłowie i przekształcenie Zespołu Szkół w Kątach i w Wyczółkach w szkoły podstawowe. Ubędzie też dzieci, które zgodnie z reformą po zakończeniu edukacji w szkołach podstawowych będą kontynuowały naukę w szkołach ponadpodstawowych poza terenem gminy. Większość z nich będzie uczyła się w liceach, technikach i szkołach

zawodowych w mieście Sochaczew. Szkoły na terenie gminy są dobrze wyposażone, przy szkołach są boiska sportowe i hale sportowe. Na terenie całej gminy jest sześć hal sportowych, które stanowią dobre zaplecze do rozwijania różnych zajęć sportowych przez uczniów. W Kątach jest kompleks sportowy „Orlik”, a w Wymysłowie przy gimnazjum nowoczesne boisko wielofunkcyjne. Oba obiekty są wykorzystywane nie tylko przez uczniów, ale również innych mieszkańców gminy. Dla dzieci objętych opieką przedszkolną urządzono place zabaw.

Dzieciom zapewnia się też zajęcia pozalekcyjne w ramach wyrównywania szans edukacyjnych. Funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna Gminy Sochaczew z oddziałami w Wymysłowie i w Wyczółkach, która prowadzi działalność kulturalną, przygotowuje spotkania autorskie, konkursy i wystawy. Donoszone są też książki do osób niepełnosprawnych. W Kątach w zespole szkół działa też wioska internetowa wyposażona w 10 stanowisk komputerowych z dostępem do internetu. Utworzono ją by dać możliwość mieszkańcom korzystania z bezpłatnego internetu, ale również podnoszenia kwalifikacji poprzez udział w kursach i szkoleniach on line. Gmina dba o poziom nauczania także poprzez inne działania. Dla dzieci najzdolniejszych, które mają dobre osiągnięcia w nauce i dla tych, które mają osiągnięcia sportowe Rada Gminy przyznaje stypendia. W 2015 roku otrzymało je 136 uczniów. Natomiast dzieciom najbardziej potrzebującym daje się wyprawki szkolne. W 2015 roku otrzymało je 84 dzieci. Dzieci i młodzież korzysta również z placówek kulturalnych i sportowych znajdujących się na terenie miasta Sochaczew.

3.4 Opieka zdrowotna

Mieszkańcy gminy korzystają z niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej w Sochaczewie, a od lutego 2017 roku również z Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Bielice, gdzie mają dostęp do lekarzy rodzinnych i do lekarzy specjalistów. Korzystają też z usług dentystycznych prywatnych gabinetów. W Bielicach planowane jest otwarcie gabinetu dentystycznego przy NZOZ. Do dyspozycji mieszkańców gminy jest Szpital Powiatowy w Sochaczewie, w którym są podstawowe gabinety lekarskie oraz Stacja Dializ obsługująca pacjentów z całego powiatu. W gminie organizowane są ponadto programy profilaktyczne dla mieszkańców.

3.5 Pomoc społeczna

Najważniejszą jednostką działającą na rzecz pomocy i integracji społecznej na terenie Gminy Sochaczew jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Do jego podstawowych zadań należy pomoc społeczna, świadczenia rodzinne i świadczenia alimentacyjne, a także inne zadania zlecone dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom i profilaktyce, wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oraz potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej dla świadczeniobiorców, innych niż ubezpieczenie. GOPS realizuje zadania współpracując z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, organizacjami pozarządowymi z terenu gminy i powiatu sochaczewskiego. Ośrodek zatrudnia 10 osób.

Maleje liczba osób, którym przyznawane są świadczenia z tytułu pomocy społecznej. Spowodowane jest to między innymi zmianą kryteriów dochodowych uprawniających do otrzymywania tych świadczeń. W 2014 roku z pomocy społecznej korzystało 398 osób, w 2015 roku już 361 osób, a w 2016 roku było to już 310 osób. W ciągu trzech lat o ¼ zmniejszyła się liczba rodzin objętych pomocą.

Tabela nr 3: Liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2014-2016

Rok	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2014	398	232	706
2015	361	195	577
2016	310	175	504

Źródło: Dane GOPS

Główne powody przyznawania świadczeń to ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność i długotrwała choroba. W 2016 roku 78 rodzinom przyznano świadczenia z tytułu ubóstwa (spadek o 21% w stosunku do 2014 roku), 60 rodzinom z tytułu bezrobocia (spadek o 13% liczby przyznanych świadczeń w stosunku do 2014 roku), 40 rodzinom z tytułu niepełnosprawności (spadek o 26% liczby przyznanych świadczeń w stosunku do 2014 roku) i 63 rodzinom z tytułu długotrwałej choroby

(spadek liczby przyznanych świadczeń o 17% w stosunku do 2014 roku). Uwzględniając liczbę osób w rodzinach łącznie w 2016 roku pomoc w gminie otrzymało 639 osób, co stanowi około 6% mieszkańców gminy.

Tabela nr 4: Powody przyznania świadczeń przez GOPS w latach 2014-2016

Rodzaj trudnej sytuacji życiowej	2014		2015		2016	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	86	268	82	242	78	213
Bezdomność	1	1	1	1	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym	14	87	13	79	12	70
– wielodzietność	14	87	13	79	12	70
Bezrobocie	78	261	68	232	60	191
Niepelnosprawność	54	148	46	116	40	91
Długotrwała lub ciężka choroba	86	218	68	173	63	144
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem, w tym	34	132	30	109	24	91
– rodziny niepełne	24	70	23	65	16	43
– rodziny wielodzietne	11	69	8	51	8	48
Przemoc w rodzinie	2	6	1	3	1	3
Alkoholizm	10	28	8	19	7	14
Narkomania	0	0	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	10	3	6	3	6
Zdarzenie losowe	1	4	5	9	3	12

Źródło: Dane GOPS

Systematycznie zwiększa się liczba przyznanych zasiłków rodzinnych z dodatkami. Od 2014 roku jest to wzrost o 9,1% i dotyczy to wszystkich rodzin niezależnie od wieku dzieci: rodzin z małymi dziećmi do 5 roku życia, z dziećmi od 5 do 18 roku życia oraz młodzieży od 18 do 24lat. Co roku wzrasta też pomoc dla rodzin wielodzietnych. W 2014 roku ze świadczenia na wychowanie w rodzinie wielodzietnej korzystało 112 rodzin to w 2016 roku już 125 rodzin.

Co roku z zasiłków pielęgnacyjnych korzysta ponad dwieście osób w gminie i około 30 otrzymuje świadczenia pielęgnacyjne. Szczegóły dotyczące liczby udzielonych świadczeń mieszkańcom gminy w ciągu ostatnich trzech lat obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 5: Liczba udzielonych świadczeń rodzinnych i opiekuńczych

Rodzaj świadczenia	2014	2015	2016
Zasiłki rodzinne z dodatkami	1910	1961	2084
Zasiłki pielęgnacyjne	237	261	228
Świadczenia pielęgnacyjne	31	30	35
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	57	89	81
Zasiłki rodzinne, z tego na dziecko w wieku:	733	714	798
– do ukończenia 5. roku życia	185	168	192
– powyżej 5. roku życia, do ukończenia 18. roku życia	471	474	526
– powyżej 18. roku życia do ukończenia 24. roku życia	77	72	80
Specjalny zasiłek opiekuńczy	6	6	8
Zasiłek dla opiekuna	15	11	9
Dodatki do zasiłków rodzinnych, z tego z tytułu:	831	850	925
– urodzenia dziecka,	17	27	29
– opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,	18	21	25
– samotnego wychowywania dziecka	34	32	34
• kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, z tego w wieku, w tym	38	40	37
✓ do 5. roku życia,	3	4	4
✓ powyżej 5. roku życia	35	36	33
Rozpoczęcie roku szkolnego	484	490	479
Pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	1	0	1
Pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	127	124	134
Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	112	116	125
Świadczenie rodzicielskie			36
Złotówka za złotówkę			25

Źródło: Dane GOPS

łącznie w 2016 roku świadczenia finansowe różnego tytułu otrzymały 334 osoby. Najwięcej osób korzystało z pomocy dożywiania. W ramach Rządowego Programu „Pomoc państwa w zakresie

dożywiania” w 2014 roku otrzymało ją 178 osób, a w 2016 roku 149 osób, w tym przede wszystkim dzieci. Drugą najliczniejszą grupę świadczeniobiorców stanowią osoby otrzymujące zasiłki celowe w tym w naturze. W 2014 roku objętych nimi były 186 rodzin, a w 2016 roku 147 rodzin.

Tabela nr 6: Świadczenia finansowe przyznawane przez GOPS w latach 2014-2016

Formy pomocy	2014			2015			2016		
	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	7	7	15	2	2	9	2	2	9
Zasiłki stałe, w tym dla osoby:	11	11	12	17	17	19	15	15	17
– samotnie gospodarującej,	10	10	10	15	15	15	13	13	13
– pozostającej w rodzinie	1	1	2	2	2	4	2	2	4
Zasiłki okresowe, w tym przyznane z powodu:	8	8	19	15	15	40	12	12	21
– bezrobocia,	4	4	6	6	6	17	6	6	10
– długotrwałej choroby,	4	4	13	9	9	23	6	6	11
Posiłek, w tym dla:	191	106	453	169	87	383	149	78	336
dzieci	178	95	423	165	84	374	148	77	335
Usługi opiekuńcze, w tym:	7	7	11	8	8	13	6	6	11
– specjalistyczne	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zasiłki celowe i w naturze, w tym:	193	186	559	177	170	511	148	147	404
– zasiłki specjalne celowe	84	84	210	58	58	135	41	41	86
Zadania celowe na wydatki powstałe w wyniku zdarzeń losowych	1	1	4	5	5	5	2	2	12

Źródło: Dane GOPS

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej co roku kieruje osoby wymagające stałej opieki do domów pomocy społecznej. Z tego rodzaju pomocy skorzystało w 2016 roku jednaście osób.

Tabela nr 7: Liczba osób skierowanych przez GOPS i umieszczonych w domach pomocy społecznej w latach 2014-2016

Domy pomocy społecznej wg kategorii	2014		2015		2016	
	Liczba osób skierowanych	Liczba osób umieszczonych	Liczba osób skierowanych	Liczba osób umieszczonych	Liczba osób skierowanych	Liczba osób umieszczonych
Dla osób w podeszłym wieku	3	3	6	6	6	6
Dla osób przewlekle somatycznie chorych	2	2	2	2	2	2
Dla przewlekle psychicznie chorych	3	3	3	3	3	3
Dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	0	0	0	0	0	0

Źródło: Dane GOPS

3.6 Bezrobocie i rynek pracy

W gminie w 2016 roku było 343 bezrobotnych (w 2015 roku 346 osób), z czego w grudniu 2016 roku zarejestrowało się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sochaczewie 41 osób (rok wcześniej były to 53 osoby). Wśród bezrobotnych młodzi ludzie, którzy do roku od ukończenia szkoły nadal pozostawali bez pracy to 24 osoby. Znaczną grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby bez kwalifikacji – 105 osób (w 2015 roku były to 102 osoby). Natomiast bez doświadczenia zawodowego zarejestrowanych było 91 osób, a rok wcześniej 97 osób. Na terenie całego powiatu sochaczewskiego 2864 osoby pozostawały bez pracy z czego 1420 kobiet. Rok wcześniej było znacznie więcej osób bezrobotnych – 3026 i w tym kobiet 1429.

Analizując sytuację wśród bezrobotnych możemy stwierdzić, że znaczącą grupę stanowią długotrwale bezrobotni- w 2016 roku to 185 osób, a w 2015 roku było to 188 osób. Wynika z tego, że ta grupa pozostająca bez pracy stanowi prawie 54% wszystkich bezrobotnych. Sporo też osób młodych do 30 roku życia pozostaje bez pracy. W 2016 roku było to 97 osób, a rok wcześniej 92 osoby. Wynika z tego, że co czwarta osoba bezrobotna to młody człowiek, który ukończył szkołę i co najmniej przez rok nie znalazł zatrudnienia. Jest to bardzo niekorzystna sytuacja dla gminy, bo to właśnie młodzi ludzie powinni być na rynku pracy i przyczyniać się do tworzenia dochodu narodowego. Trochę mniejszą grupę stanowią bezrobotni powyżej 50 roku życia. W 2016 roku było ich 77 osób a rok wcześniej 89 osób. Utrzymuje się podobna liczba osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia. W 2016 roku było to 67 osób, a rok wcześniej 65 osób.

Tabela nr 8: Zarejestrowani bezrobotni w gminie Sochaczew w latach 2014-2016

Cecha	Lata	Gmina Sochaczew	Powiat Sochaczewski
Bezrobotni ogółem	2014	395	3709
	2015	346	3026
	2016	343	2864
Mężczyźni bezrobotni	2014	216	1957
	2015	179	1597
	2016	170	1444
Kobiety bezrobotne	2014	179	1752
	2015	167	1429
	2016	173	1420

Źródło: dane PUP Sochaczew

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Sochaczewie na koniec grudnia 2016 roku zarejestrowały się 384 osoby, z czego 105 otrzymało prawo do zasiłku. W tym czasie PUP posiadał 557 ofert pracy. Wśród tych ofert, aż 37% stanowiły propozycje na wykonywanie prostych prac. Ogółem w PUP w Sochaczewie w 2015 roku przyjęto 2827 zgłoszeń na nowe miejsca pracy, a przez internet zgłoszono 325 ofert pracy. Wśród ofert zgłaszanych przez internet 35% skierowanych było do techników i średniego personelu. Sytuacja na rynku pracy zmienia się bardzo dynamicznie. Z analizy struktury bezrobocia widoczna jest pewna stała proporcja ogółu bezrobotnych w stosunku do liczby młodych ludzi i tych po 50 roku życia oraz posiadających małe dzieci, które jeszcze nie chodzą do szkoły. W całym powiecie w 2016 roku było zarejestrowanych 2864 bezrobotnych. Był to spadek o 5,3% w stosunków do 2015 roku.

Stopa bezrobocia na tle województwa i kraju wyglądała w latach 2014-2016 następująco:

Tabela nr 9: Stopa bezrobocia w powiecie sochaczewskim na tle województwa i kraju

Obszar	2014 rok	2015 rok	2016 rok
Kraj	11,4%	9,6%	8,2%
Województwo mazowieckie	9,8%	8,4%	7,1%
Powiat sochaczewski	10,4%	8,7%	8,0%

Źródło: dane PUP Sochaczew

Z analizy zestawienia wynika, że stopa bezrobocia maleje z roku na rok. Niemniej w powiecie sochaczewskim zawsze jest o kilka punktów wyższa niż średnia dla województwa mazowieckiego, ale zawsze niższa od średniej krajowej. Na słabszy wynik powiatu sochaczewskiego w stosunku do

województwa ma miasto stołeczne Warszawa, gdzie stopa bezrobocia jest zawsze niższa niż na pozostałym terenie Mazowsza.

Rynek pracy

W gminie rośnie liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. W 2015 roku było wg danych GUS 980 podmiotów, a w 2016 roku już 1001 podmiotów i w ciągu ostatnich siedmiu lat wzrosła o ponad 17%. Wzrost dotyczy przede wszystkim firm większych, w tym spółek, firm z udziałem kapitału zagranicznego co jest dobrym sygnałem dla gminy, która postrzegana jest jako miejsce atrakcyjne do prowadzenia działalności gospodarczej. Ponadto nowe firmy oznaczają nowe miejsca pracy. Zbyt mało natomiast powstaje jednoosobowych firm, które angażowałyby mieszkańców do bardziej kreatywnego rozwoju gospodarczego gminy. Gmina Sochaczew jest na drugim miejscu po gminie Teresin pod względem liczby podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON przypadających na 10 tysięcy mieszkańców w wieku produkcyjnym. Wskaźnik ten wynosi 1421,1 i jest niższy w stosunku do wskaźnika wojewódzkiego, który wynosi 2233 podmioty na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym.

W Programach Operacyjnych jakiej Polska przygotowania na lata 2014-2020 jest wiele miejsc poświęconych rynkowi pracy. Przewidziano różnego typu wsparcie dla małych i średnich firm na rozwój, wdrażanie nowych technologii, promocje produktów i usług. W ramach PROW 2014-2020 rolnicy mogą otrzymać dofinansowanie na rozpoczęcie działalności gospodarczej, na poszerzenie działalności i na przekwalifikowanie się oraz rozpoczęcie działalności pozarolniczej. Od 2017 roku obowiązują nowe przepisy prawne, które dają rolnikom możliwości na sprzedaż produktów rolniczych i przetworzonych w ramach rolniczego handlu detalicznego. Mieszkańcy obszarów wiejskich mogą liczyć na dofinansowanie działalności gospodarczej i premie na zakładanie nowych firm. Tak szerokie możliwości i dostępne środki finansowe to szansa dla wielu osób z gminy Sochaczew.

Należałoby przewidzieć szkolenia i upowszechnianie informacji, tak by osoby zainteresowane mogły skorzystać z tych programów.

3.7 Bezpieczeństwo publiczne

Do jednych z ważniejszych elementów rozwiązywania problemów społecznych w gminie należy zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom. O bezpieczeństwo i porządek publiczny dba Komenda Powiatowa Policji w Sochaczewie. Do jej najważniejszych zadań należy zapobieganie przestępstwom i profilaktyka, a także ściganie i wykrywanie sprawców, wzmacnianie pozytywnych wzorców i zachowań, interweniowanie w obliczu patologii i problemów. W gminie stale dyżury pełni dwóch policjantów. Współpracują oni ściśle z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej starając się rozwiązywać problemy mieszkańców. Co roku stwierdza się wiele przypadków przemocy w rodzinie. W roku 2014 zatrzymano 70 osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie, a w 2015 roku 63 osoby. W 2014 roku były 24 osoby dotknięte przemocą, a w 2015 roku, 23 osoby. W 2014 roku za sprawców przemocy uznano 22 osoby, a w 2015 roku 13 osób. Analizując lata 2014-2015 widać, że gmina nie jest wolna od różnych przestępstw. W 2015 roku stwierdzono przypadki 36 kradzieży (spadek o 16% w stosunku do 2014 roku), w tym dokonanych 20 kradzieży z włamaniem, jeden rozbój, cztery przypadki uszkodzenia rzeczy oraz cztery przypadki gdzie stwierdzono uszczerbek na zdrowiu. Mimo, że prowadzi się od wielu lat szeroką akcję informacyjną, organizuje się spotkania w szkołach, poucza i przestrzega mieszkańców nadal jest wiele wykroczeń drogowych. Mieszkańcy nie przestrzegają przepisów, przekraczają dozwoloną prędkość, nieprawidłowo wykonują manewry, nie ustępują pierwszeństwa. Skutkuje to wieloma kolizjami (w 2015 roku odnotowano prawie 180 przypadków) i wypadkami (w 2015 roku było ich 18). W celu poprawy bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży drogi wokół pięciu szkół na terenie gminy objęto lustracją w ramach programu „Bezpieczna droga do szkoły”. Gmina nie tylko współpracuje z policją, ale też sama stara się poprawić bezpieczeństwo mieszkańcom. Co roku budowane są nowe chodniki i oświetlenie w gminie co znacznie poprawia warunki poruszania się na drogach. Dalsze inwestycje przewidziano w Strategii Rozwoju Gminy Sochaczew na lata 2016-2022.

O bezpieczeństwo dba też Ochotnicza Straż Pożarna. W gminie Sochaczew jest sześć Ochotniczych Straży Pożarnych: w Feliksowie, Janaszówku, na Dachowej, w Mokasie, w Nowych Mostkach i w Wyczółkach. Koordynacją działań OSP zajmuje się Oddział Gminny Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Sochaczewie. Ogółem w Ochotniczych Strażach Pożarnych na koniec 2015 było 194 członków, z tego 103 członków posiada uprawnienia tj. wykszolenie, badania lekarskie do udziału w akcjach ratowniczo-gaśniczych. Strażacy przygotowują też nowe pokolenie inwestując w młodzież. Na terenie gminy działają trzy grupy młodzieżowe.

3.8 Kapitał społeczny

Kapitał społeczny w gminie tworzą aktywni mieszkańcy. Działalnością społeczną wyróżniają się sołtysi. Na terenie gminy utworzonych jest 35 sołectw. W poszczególnych sołectwach organizowane są różne wydarzenia kulturalne i sportowe. Brakuje w gminie infrastruktury, w tym miejsc do spotkań, siłowni zewnętrznych. Na te braki w ankietach zwracali uwagę mieszkańcy. Niemniej gmina stara się wyjść naprzeciw tym potrzebom i planowane jest utworzenie nowych miejsc zabaw (Bielice, Kuznecin) i siłowni zewnętrznych. W gminie wspierana jest działalność klubów sportowych. Większość środków przewidzianych na wspieranie organizacji pozarządowych jest przekazywana właśnie na aktywny sport dla dwóch klubów sportowych funkcjonujących w gminie. Mieszkańcy integrują się podczas imprez organizowanych co roku takich jak dożynki czy Dni Seniora. Jednak jak wskazują w ankietach mogliby angażować się więcej, ale brakuje organizacji pozarządowych i grup nieformalnych w których mogliby działać. Osoby starsze z gminy korzystają też z aktywnego stowarzyszenia w Sochaczewie prowadzącego Uniwersytet Trzeciego Wieku. Gmina Sochaczew jest członkiem stowarzyszenia LGD Ziemia Chełmońskiego. Program tego stowarzyszenia daje szansę lokalnym liderom na działania, udział w projektach i dofinansowanie projektów dotyczących aktywizacji mieszkańców.

IV. Analiza SWOT

Analiza SWOT pokazuje sytuację społeczną w gminie na tle uwarunkowań gospodarczych, warunków przyrodniczych, położenia i zasobów materialnych gminy. Pozwala ustalić jakim potencjałem dysponuje gmina, jakie są jej słabe strony, a także pozwala ocenić gdzie istnieją szanse na rozwój oraz jakie można zidentyfikować zagrożenia.

Dzięki analizie SWOT możemy określić obszary interwencji i wyznaczyć cele rozwojowe. Analizując sytuację społeczną i gospodarczą w gminie wybrano główne obszary interwencji takie jak:

Obszar I – rodzina i rozwiązywanie kwestii społecznych

Obszar II – wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży

Obszar III – zapobieganie wykluczeniu społecznemu

Obszar I Rodzina i rozwiązywanie kwestii społecznych

Mocne strony	Słabe strony
<p>dobre warunki do osiedlania się, w tym dobra infrastruktura techniczna, warunki przyrodnicze</p> <p>dbałość gminy o środowisko naturalne</p> <p>dogodna lokalizacja gminy dla osób poszukujących pracy</p> <p>dużo firm i przedsiębiorstw w gminie i gminach sąsiednich, miejsca pracy dla mieszkańców</p> <p>zmniejszające się bezrobocie</p> <p>pomoc asystenta rodziny</p> <p>dobra współpraca GOPS, KPP, PCPR</p> <p>pomoc z Programu Rodzina 500+</p> <p>realizacja programów zdrowotnych</p> <p>mała liczba przestępstw</p> <p>bezpieczna gmina</p> <p>wsparcie rodzin wielodzietnych poprzez Kartę Dużej Rodziny</p>	<p>Brak motywacji ze strony klienta pomocy społecznej</p> <p>nadal wiele stwierdzonych przypadków przemocy w rodzinie</p> <p>wiele rodzin w gminie objętych pomocą społeczną</p> <p>niewystarczające kwalifikacje, nieadekwatne do potrzeb przedsiębiorców,</p> <p>ograniczenie w korzystaniu z dóbr kultury z uwagi na wysokie koszty uczestnictwa w życiu kulturalnym</p> <p>brak publicznych gabinetów dentystycznych</p> <p>rodziny rzadko aktywnie spędzają czas razem</p>
Szanse	Zagrożenia
<p>nowe programy na rzecz osób starszych i rodziny</p> <p>wdrażanie nowych programów rządowych wspierających rodziny</p> <p>duże zainteresowanie państwa wspieraniem</p>	<p>kryzys rodziny</p> <p>ograniczenia w realizacji programów rządowych wspierających rodziny z powodu niewystarczających środków w budżecie</p> <p>spowolnienie gospodarcze spowodowane</p>

rodziny, polityka prorodzinna Programy Operacyjne na rozwój przedsiębiorczości	zmianami w polityce UE
---	------------------------

Obszar II Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży

Mocne strony	Słabe strony
<p>dobra infrastruktura, szkoły, zaplecze sportowe</p> <p>dobra kadra pedagogiczna zainteresowana rozwojem dzieci i młodzieży</p> <p>zajęcia pozaszkolne wyrównujące szanse edukacyjne dzieci</p> <p>dbałość gminy o place zabaw, boiska, siłownie zewnętrzne</p> <p>aktywne kluby sportowe</p> <p>stypendia dla uzdolnionej młodzieży</p> <p>zapewniony dojazd dzieci do szkół</p> <p>monitoring bezpieczeństwa przy szkołach</p>	<p>za małe fundusze na działalność pozaszkolną,</p> <p>brak funduszy na kontynuowanie edukacji</p> <p>małe fundusze na pomoc dla najbiedniejszych dzieci</p> <p>brak gminnego przedszkola dla najmłodszych i żłobka</p>
Szanse	Zagrożenia
<p>dostępne programy UE na rozwój edukacji dzieci i młodzieży</p> <p>moda na aktywny wypoczynek i korzystanie z infrastruktury sportowej</p>	<p>ubywanie młodzieży w gminie z powodu wprowadzonej reformy edukacji</p> <p>uzależnienie młodzieży i rosnąca w kraju przestępczość nieletnich</p> <p>zmniejszenie funduszy krajowych i UE na edukację i rozwój dzieci i młodzieży</p>

Obszar III Zapobieganie wykluczeniu społecznemu

Mocne strony	Słabe strony
--------------	--------------

<p>otworzenie NZOZ w bielicach</p> <p>dobra dostępność do lekarzy pierwszego kontaktu</p> <p>działania gminy i programy dla osób zagrożonych wykluczeniem z powodu problemów alkoholowych</p> <p>mało stwierdzonych przypadków narkomanii w gminie</p> <p>członkostwo w stowarzyszeniu LGD Ziemia Chełmońskiego i możliwość ubiegania się o środki na poszerzenie i zakładanie działalności gospodarczej</p> <p>dobra współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy</p>	<p>mało środków finansowych na wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym</p> <p>mało programów dla osób starszych i niepełnosprawnych</p> <p>dziedziczenie ubóstwa przez korzystających z systemu pomocy społecznej</p> <p>niewystarczająca pomoc na przekwalifikowanie się osób bezrobotnych</p> <p>największa liczba bezrobotnych w stosunku do innych gmin powiatu sochaczewskiego</p>
Szanse	Zagrożenia
<p>nowe programy krajowe i UE dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym</p> <p>utrzymanie Programu Rodzina 500 +</p> <p>wzrost świadomości społecznej pomagania osobom starszym i niepełnosprawnym</p> <p>możliwość prowadzenia przez rolników rolniczego handlu detalicznego</p>	<p>starzenie się społeczeństwa</p> <p>niski poziom finansowania zadań nałożonych na samorządy</p> <p>pogarszająca się sytuacja finansowa osób starszych</p> <p>ubożenie społeczeństwa i wzrost kosztów utrzymania</p> <p>zmniejszenie budżetu UE, w tym na finansowanie programów zapobiegających wykluczeniu społecznemu</p>

Obszar IV budowanie kapitału społecznego

Mocne strony	Słabe strony
<p>mieszkańcy zainteresowani działalnością społeczną,</p>	<p>mała liczba organizacji pozarządowych,</p> <p>słabe zainteresowanie mieszkańców</p>

<p>udział członkowski gminy w stowarzyszeniu LGD Ziemia Chełmońskiego</p> <p>aktywność Gminnej Biblioteki Publicznej</p> <p>dobrze przygotowana i ciągle doskonaląca swoje umiejętności kadra pracowników GOPS</p>	<p>organizowaniem się,</p> <p>słaba promocja aktywności lokalnej</p> <p>mało miejsc do spotkań</p>
Szanse	Zagrożenia
<p>kreowanie modelu aktywnego społeczeństwa, otwartego na rozwiązywanie problemów lokalnych,</p> <p>wzrost pomocy państwa na działalność charytatywną,</p> <p>zaangażowanie Kościoła w aktywizacji Polaków do pomagania potrzebującym (akcje, zbiórki)</p>	<p>pogarszająca się sytuacja gospodarcza w kraju i w Europie</p> <p>problemy związane z napływem emigrantów z Afryki i Azji do Europy</p>

V. Misja rozwoju społecznego gminy Sochaczew

Będziemy dążyli do tworzenia społeczeństwa nowoczesnego, zintegrowanego, żyjącego w gminie potrafiącej zaspokoić podstawowe potrzeby mieszkańców, wolnego od problemów wykluczenia społecznego i ubóstwa, starającej się zwiększyć wszystkim mieszkańcom dostępność do zasobów i usług w sferze ekonomicznej i społecznej.

VI. Cele główne i cele operacyjne Strategii

CEL główny I

Tworzenie systemu wsparcia rodziny oraz dzieci i młodzieży

Cele operacyjne

- 1.1. Pomoc rodzinom z problemami opiekuńczo – wychowawczymi
- 1.2. Zapobieganie przemocy w rodzinie
- 1.3. Wsparcie dla rodzin wielodzietnych
- 1.4. Profilaktyka i ochrona zdrowia
- 1.5. Zwiększanie bezpieczeństwa mieszkańców gminy

CEL główny II

Kreowanie warunków do rozwoju dzieci i młodzieży

Cele operacyjne

- 2.1. Pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych
- 2.2. Organizacja czasu wolnego i aktywizacja dzieci i młodzieży
- 2.3. Edukacja i profilaktyka na rzecz ograniczania zagrożeń bezpieczeństwa publicznego

CEL główny III

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Cele operacyjne

- 3.1. Zapobieganie ubóstwu i łagodzenie jego skutków
- 3.2. Wspieranie osób niepełnosprawnych i starszych na rzecz włączenia społecznego
- 3.3. Działania na rzecz zmniejszania bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych
- 3.4. Rozwiązywanie problemów alkoholowych i zapobieganie narkomanii

CEL główny IV

Partnerstwo na rzecz budowania kapitału społecznego

Cele operacyjne

- 4.1. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych i grup nieformalnych
- 4.2. Promocja aktywności lokalnej
- 4.3. Doskonalenie kadry pracowników socjalnych w lepszym i bardziej

efektywnym realizowaniu zadań na rzecz mieszkańców

CEL główny I

Tworzenie systemu wsparcia rodziny w tym dzieci i młodzieży

Cele operacyjne

1.1. Pomoc rodzinom z problemami opiekuńczo – wychowawczymi

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Wspieranie rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi poprzez systematyczną pracę socjalną z rodziną	GOPS	2017-2022
Wspieranie rodzin w pełnieniu swoich funkcji, w tym pomoc dzieciom z rodzin zagrożonych pozbawieniem lub ograniczeniem władzy rodzicielskiej poprzez wprowadzenie pracy asystenta rodziny lub zapewnienie rodziny zastępczej	GOPS	2017-2022
Rozwijanie form profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną, wspieranie zajęć profilaktyczno – wychowawczych prowadzonych przy szkołach	GOPS, szkoły, organizacje pozarządowe, PCPR	2017-2022
Promowanie w gminie wizerunku prawidłowego modelu rodziny oraz edukowanie rodzin z trudnościami opiekuńczo -	GOPS, organizacje pozarządowe, szkoły, kościoł	2017-2022

wychowawczymi		
---------------	--	--

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba osób objętych pracą socjalną
2. Liczba rodzin objętych pomocą
3. Liczba rodzin i dzieci objętych pomocą
4. Liczba inicjatyw na rzecz promowania rodziny

1.2 Zapobieganie przemocy w rodzinie

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Minimalizowanie przyczyn występowania przemocy w rodzinie poprzez działania zespołu interdyscyplinarnego, poradnictwo prawne i psychologiczne	GOPS, GKRPA	2017-2022
Współpraca między instytucjonalna w zakresie zapobiegania przemocy w rodzinie	GOPS, KPP, UG, GKRPA	2017-2022
Realizacja zadań edukacyjnych i profilaktycznych zapobiegających przemocy w rodzinie	GOPS, KPP, UG, GKRPA	2017-2022
Inicjowanie i udział w kampaniach społecznych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	GOPS, KPP, UG, GKRPA	2017-2022

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba osób objętych pomocą materialną
2. Liczba osób objętych pomocą prawną i psychologiczną
3. Liczba wspólnych inicjatyw różnych podmiotów zapobiegających przemocy w rodzinie

4. Liczba podjętych działań edukacyjnych i profilaktycznych zapobiegających przemocy w rodzinie
5. Liczba osób objętych działaniami edukacyjnymi i profilaktycznymi
6. Liczba przeprowadzonych kampanii społecznych

1.3. Wsparcie dla rodzin wielodzietnych

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Wdrażanie Programu Rodzina 500 Plus	GOPS	2017-2022
Ułatwianie dostępu do usług publicznych, Karta Dużej Rodziny	GOPS	2017-2022
Objęcie opieką rodzin wielodzietnych znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej (pomoc rzeczowa i finansowa)	GOPS	2017-2022
Świadczenia rodzinne	GOPS	2017-2022

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba osób objętych Programem Rodzina 500 Plus
2. Liczba rodzin korzystających z Karty Dużej Rodziny
3. Liczba inicjatyw podjętych na rzecz lepszego dostępu dla rodzin wielodzietnych do usług publicznych
4. Liczba rodzin wielodzietnych, które skorzystały z pomocy materialnej

1.4. Profilaktyka i ochrona zdrowia

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Lepszy dostęp mieszkańców do	UG, placówki służby zdrowia	2017-2022

profilaktyki zdrowotnej poprzez udział gminy w regionalnych i krajowych programach profilaktycznych		
Działalność w zakresie profilaktyki zdrowotnej – organizowanie okresowych badań przesiewowych	Placówki służby zdrowia, UG	2017-2022
Organizowanie szkoleń i pogadanek na temat ochrony zdrowia, zdrowego stylu życia, zapobiegania uzależnieniom	GOPS, szkoły, organizacje pozarządowe, GKRPA	2017-2022

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba osób, która wzięła udział w programach związanych z profilaktyką zdrowotną w gminie
2. Liczba organizowanych badań przesiewowych w gminie
3. Liczba organizowanych szkoleń i pogadanek w gminie na temat ochrony zdrowia, zdrowego stylu życia, zapobiegania uzależnieniom

1.5. Opieka dzieci i młodzieży

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Udostępnianie świetlic dla dzieci i młodzieży	UG, szkoły, świetlice	2017-2022
Przedszkola dla dzieci w gminie	UG, organizacje pozarządowe	2017-2022
Organizacja zajęć dla dzieci i młodzieży objętych opieką z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	Szkoły, organizacje pozarządowe, GOPS, Biblioteka Gminna	2017-2022
Utrzymanie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	UG, szkoły	2017-2022

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba dzieci korzystających ze świetlic

2. Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym
3. Liczba organizowanych zajęć dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
4. Liczba dzieci i młodzieży korzystającej ze świetlic środowiskowych

1.6. Zwiększanie bezpieczeństwa mieszkańców gminy

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Podniesienie bezpieczeństwa w gminie poprzez działania podejmowane we współpracy z policją	UG, KPP w Sochaczewie	2017-2022
Podniesienie świadomości mieszkańców dot. zagrożeń i niwelowanie skutków poprzez szkolenia i informację	UG, OSP, KPP w Sochaczewie	2017-2022
Likwidacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych	UG, sołtysi, PCPR	2016-2022
Promowanie dobrych wzorców, osób i instytucji zajmujących się bezpieczeństwem w gminie	UG, GOPS, KPP	2017-2022

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba interwencji rejestrowanych przez policję w gminie
2. Liczba szkoleń i innych działań edukacyjnych zapobiegających zagrożeniom w gminie
3. Liczba inwestycji poprawiającej dostęp niepełnosprawnych do budynków i innych obiektów publicznych

4. Liczba wydarzeń promujących bezpieczeństwo w gminie

CEL główny II

Kreowanie warunków do rozwoju dzieci i młodzieży

Cele operacyjne

2.1. Pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Wyrównywanie szans edukacyjno – rozwojowych dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych poprzez zajęcia pozaszkolne	Szkoły, Biblioteka Gminna, świetlice, przedszkola	2017-2022
dofinansowanie zajęć wyrównawczych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	szkoły, stowarzyszenia	2017-2022
Organizacja zajęć w okresie letnim i zimowym dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych	UG, szkoły	2017-2022
Organizowane pomocy materialnej dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych	GOPS, szkoły	2017-2022

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba organizowanych zajęć
2. Liczba dzieci z rodzin dysfunkcyjnych biorących udział w zajęciach pozaszkolnych
3. Liczba dofinansowanych zajęć wyrównawczych

4. Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach letnich i zimowych
5. Liczba dzieci objętych pomocą materialną

2.2 Organizacja czasu wolnego i aktywizacja dzieci i młodzieży

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Poszerzanie oferty zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży, w tym wyrównujących szanse edukacyjne	UG, szkoły, Biblioteka Gminna, OSP, organizacje pozarządowe	2017-2022
Organizowanie wyjazdów, wycieczek dla dzieci i młodzieży	UG, organizacje pozarządowe	2017-2022
Organizowanie konkursów aktywizujących dzieci i młodzież	Szkoły, Biblioteka Gminna, organizacje pozarządowe	2017-2022
Wspieranie działalności klubów sportowych	UG, OSP, szkoły	2017-2022
Dofinansowanie klubów sportowych	UG	2017-2022

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach pozaszkolnych
2. Liczba zajęć pozalekcyjnych oferowanych przez różne podmioty w gminie

3. Liczba organizowanych wyjazdów, wycieczek dla dzieci i młodzieży z gminie
5. Liczba osób biorących udział w konkursach organizowanych dla dzieci i młodzieży
6. Liczba inicjatyw spierających kluby sportowe
7. Liczba klubów sportowych, które dostały dofinansowanie na prowadzenie zajęć dla dzieci i młodzieży

2.3 Edukacja i profilaktyka na rzecz ograniczania zagrożeń bezpieczeństwa publicznego

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Działania edukacyjne za rzecz ochrony i profilaktyki w zakresie bezpieczeństwa publicznego	UG, szkoły, KPP w Sochaczewie	2017-2022
Monitoring obiektów publicznych o wysokim stopniu realnego zagrożenia bezpieczeństwa publicznego	KPP w Sochaczewie, szkoły, OSP	2017-2022
Organizacja wydarzeń kulturalnych i sportowych promujących bezpieczne warunki życia w gminie	UG, KPP w Sochaczewie, szkoły, OSP	2017-2022

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba zorganizowanych szkoleń, spotkań,
2. Liczba rozpowszechnionych publikacji
3. Liczba obiektów monitorowanych
4. Liczba zorganizowanych wydarzeń promujących bezpieczne warunki życia w gminie

CEL główny III

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Cele operacyjne

3.1. Zapobieganie ubóstwu i łagodzenie jego skutków

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Świadczenie pomocy finansowej lub w naturze przewidzianych ustawą o pomocy społecznej	GOPS	2017-2022
Działania edukacyjne dla osób objętych pomocą społeczną, pomoc w wychodzeniu z ubóstwa, bezdomności	GOPS, PUP, UG, organizacje pozarządowe	2017-2022
Opieka nad ludźmi starszymi i niepełnosprawnymi poprzez wsparcie materialne i kształtowanie pozytywnych postaw wśród mieszkańców, promocja wolontariatu	GOPS, organizacje pozarządowe, szkoły, kościoł	
Zachęcanie i motywowanie osób objętych pomocą społeczną do usamodzielniania się poprzez podnoszenia kwalifikacji i udział w różnych formach pomocy w tym w projektach	GOPS, PUP, kościoł, organizacje pozarządowe	2017-2022
Udzielanie pomocy rzeczowej najbardziej potrzebującym i współpraca w tym zakresie z innymi podmiotami: organizacjami pozarządowymi, kościołem, Bankiem Żywności	GOPS, Bank Żywności, UG, Caritas	2017-2022
Współpraca GOPS z innymi instytucjami takimi jak sądy, KPP, PUP, organizacjami pozarządowymi w celu lepszej	GOPS, UG, Sąd Rejonowy, KPP w Sochaczewie, szkoły, organizacje pozarządowe, kościoł	2017-2022

koordynacji działań i poprawę ich skuteczności		
--	--	--

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba osób, które skorzystały z pomocy materialnej/finansowej przewidzianych ustawą o pomocy społecznej
2. Liczba osób starszych i niepełnosprawnych, które skorzystały ze wsparcia materialnego
3. Liczba osób objętych działaniami edukacyjnymi pomagającymi w wychodzeniu z ubóstwa i bezdomności.
4. Liczba różnych form pomocy podnoszących kwalifikacje osób objętych pomocą społeczną
5. Liczba wspólnych inicjatyw podejmowanych z różnymi podmiotami w zakresie udzielania pomocy osobom potrzebującym wsparcia materialnego
6. Liczba wspólnych inicjatyw poprawiających współpracę między podmiotami

3.2. Wspieranie osób niepełnosprawnych i starszych na rzecz włączenia społecznego

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
tworzenie warunków do większej aktywności zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych poprzez współpracę z PUP i PCPR w Sochaczewie	GOPS, PUP i PCPR	2017-2022
organizowanie wsparcia psychologicznego, prawnego dla osób i rodzin dotkniętych problemem niepełnosprawności	GOPS, PCPR	2017-2022
Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych i starszych do informacji na temat możliwych form wsparcia	GOPS, UG, PCPR	
Organizowanie zajęć aktywizujących osoby starsze i niepełnosprawne, by uczestniczyły w życiu	UG, szkoły, Gminna Biblioteka Publiczna, OSP	2017-2022

społecznym gminy		
Zwiększenie dostępności do domów dziennej opieki, klubów, grup wsparcia	GOPS,	2017-2022
Rozwój usług transportowych dla osób niepełnosprawnych i starszych	UG, szkoły	2017-2022

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych opieką w gminie
2. Liczba osób i rodzin dotkniętych problemem niepełnosprawności objętych wsparciem psychologicznym i prawnym
3. Liczba osób opiekujących się ludźmi starszymi i niepełnosprawnymi objętych doradztwem
4. Liczba działań upowszechniających informację o możliwych formach wsparcia (strona www, poradnictwo indywidualne, akcje informacyjne itp.)
5. Liczba działań na rzecz większej aktywności zawodowej i społecznej niepełnosprawnych
6. Liczba wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych organizowanych dla ludzi starszych i niepełnosprawnych w gminie
7. Liczba osób korzystających z dziennego domu opieki, klubów, grup wsparcia
8. Liczba osób, które korzystały z transportu dla osób niepełnosprawnych i starszych

3.3. Działania na rzecz zmniejszenia bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Współpraca z samorządem powiatowym w zakresie kształtowania oferty edukacyjnej szkolnictwa zawodowego i dostosowania jej do potrzeb rynku pracy	UG, Starostwo Powiatowe, szkoły	2017-2022
Wspieranie działań na rzecz aktywizacji i reorientacji zawodowej bezrobotnych	UG, GOPS, Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe	2017-2022

Tworzenie warunków dla potencjalnych inwestorów mogących stworzyć nowe miejsca pracy w gminie	UG	2017-2022
Działalność informacyjna na rzecz pozyskiwania funduszy na rozwijanie bądź rozpoczynanie działalności gospodarczej w gminie	UG, LGD Ziemia Chełmońskiego, MODR	2017-2022
Aktywizacja i integracja osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy	PUP, GOPS	2017-2022

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba inicjatyw podejmowanych przez gminę i szkoły we współpracy z podmiotami zewnętrznymi na rzecz promowania szkolnictwa zawodowego
2. Liczba działań podejmowanych we współpracy z podmiotami zewnętrznymi na rzecz aktywizacji bezrobotnych
3. Liczba nowych miejsc pracy w gminie
4. Liczba działań podejmowanych przez gminę w kierunku pozyskania inwestorów
5. Liczba działań informacyjnych i wspierających dla potencjalnych beneficjentów o dostępnych funduszach na działalność gospodarczą

3.4. Rozwiązywanie problemów alkoholowych i zapobieganie narkomanii

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków	UG, GKRPA	2017-2022
Wsparcie psychologiczne i prawne rodzin u których występuje problem alkoholowy	szkoły, KPP, PCPR, GKRPA	2017-2022

promowanie zdrowego stylu życia w trzeźwości	UG, GKRPA	2017-2022
Działalność edukacyjna wśród mieszkańców, a szczególnie dzieci i młodzieży o szkodliwości alkoholu i narkotyków	UG, KPP, szkoły	2017-2022
wspieranie osób fizycznych, stowarzyszeń, instytucji działających na rzecz osób z problemem alkoholowym i narkomanii	UG, GKRPA	2017-2022
Monitorowanie punktów sprzedaży alkoholu i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim	GKRPA, KPP w Sochaczewie	2017-2022
Realizacja Gminnego programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii	GKRPA, KPP w Sochaczewie	2017-2022

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba osób objętych opieką terapeutyczną i rehabilitacyjną
2. Liczba udzielonych porad
3. Liczba rodzin, u których występuje problem alkoholowy objętych opieką
4. Liczba inicjatyw promujących zdrowy styl życia w trzeźwości i bez narkotyków
5. Liczba osób objętych działaniami edukacyjnymi
6. Liczba inicjatyw podejmowanych przez różne podmioty, wspierające osoby z problemami alkoholowymi i narkomanii
7. Liczba skontrolowanych punktów sprzedaży alkoholu
8. Liczba zrealizowanych działań przewidzianych w obu programach (GPPiRPA oraz GPPN)

CEL IV

Partnerstwo na rzecz budowania kapitału społecznego

Cele operacyjne

4.1. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych i grup nieformalnych

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Wspieranie inicjatyw społecznych podejmowanych przez organizacje pozarządowe na rzecz rozwiązywania i zapobiegania problemom społecznym	GOPS, Biblioteka Gminna	2017-2022
Budowanie kapitału społecznego poprzez organizowanie konkursów na realizację programów i projektów dla organizacji pozarządowych i grup nieformalnych działających na rzecz pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym	UG	2017-2022
Budowanie pozytywnego wizerunku organizacji pozarządowych i grup nieformalnych zajmujących się osobami niepełnosprawnymi i starszymi	UG, GOPS, szkoły	2017-2022

Nagradzanie i promowanie liderów lokalnych wspierających działania na rzecz osób potrzebujących wsparcia	UG, szkoły	2017-2022
--	------------	-----------

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba organizacji i grup nieformalnych, która uzyskała pomoc na rzecz prowadzonej działalności z UG
2. Liczba działań podejmowanych na rzecz promowania organizacji pozarządowych i grup nieformalnych pomagających osobom starszym i niepełnosprawnym
3. Liczba osób wyróżnionych i nagrodzonych

4.2. Promocja aktywności lokalnej i działań na rzecz pomocy społecznej

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Wspieranie i inicjowanie działań na rzecz podnoszenia aktywności społecznej w gminie	UG, szkoły, GOPS, OSP, Biblioteka, organizacje pozarządowe	2017-2022
Promocja wolontariatu na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	GOPS, szkoły, Biblioteka Gminna	2017-2022
Wzmocnienie i rozwój dialogu społecznego partnerów publicznych i społecznych z mieszkańcami	UG, GOPS, PUP, KPP, szkoły, organizacje pozarządowe	2017-2022
Budowanie pozytywnego wizerunku pomocy społecznej wśród mieszkańców gminy	UG, GOPS	2017-2022
Upowszechnianie informacji o aktualnej ofercie i formach	GOPS, UG, lokalne media	2017-2022

świadczeń pomocowych		
----------------------	--	--

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba inicjatyw promujących działania społeczne (akcje dla osób zagrożonych ubóstwem, pomoc ludziom starszym, działania aktywizujące różne grupy społeczne, w tym ludzi starszych, konkursy i nagrody itp.)
2. Liczba inicjatyw promujących wolontariat na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
3. Liczba spotkań, imprez, których celem było wypracowywanie współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami i mieszkańcami na rzecz osób potrzebujących wsparcia, ograniczania ubóstwa, alkoholizmu i rozwiązywania innych problemów społecznych w gminie
4. Liczba działań promujących pomoc społeczną w gminie (liczba artykułów w prasie, audycji radiowych w radiu lokalnym, informacji dla mieszkańców, rozpowszechnionych ulotek itd)
5. Liczba działań informacyjnych dot. oferty i form świadczeń pomocowych

4.3. Doskonalenie kadry pracowników socjalnych w lepszym i bardziej efektywnym realizowaniu zadań na rzecz mieszkańców

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Organizacja szkoleń specjalistycznych dla pracowników w zakresie udzielania fachowej pomocy dla osób z problemami ubóstwa, bezdomności	GOPS	2017-2022
Przygotowanie pracowników do świadczenia pomocy rodzinom opiekujących się osobami starszymi i niepełnosprawnymi	GOPS	2017-2022
Szkolenia pracowników w zakresie wsparcia rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie	GOPS, KPP	2017-2022

Przygotowanie pracowników do świadczenia pozostałych usług dla osób wymagających wsparcia i zagrożonych wykluczeniem społecznym		2017-2022
---	--	-----------

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba przeszkolonych osób zakresie udzielania fachowej pomocy dla osób z problemami ubóstwa, bezdomności
2. Liczba pracowników przeszkolonych do świadczenia pomocy rodzinom opiekujących się osobami starszymi i niepełnosprawnymi
3. Liczba pracowników przeszkolonych w zakresie wsparcia rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie
4. Liczba pracowników przeszkolonych do świadczenia usług dla osób wymagających wsparcia i zagrożonych wykluczeniem społecznym

VII. Monitorowanie i ewaluacja Strategii

Dla sprawnej oceny przebiegu i realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych zostanie wprowadzony system monitorowania i ewaluacji strategii. Pozwoli on na bieżąco śledzić zmiany i realizację wskaźników oraz postęp działań podejmowanych w celu wykonania poszczególnych projektów i programów. Ponadto dzięki monitorowaniu będzie można oceniać, czy zadania wykonywane są prawidłowo i zgodnie z przyjętymi założeniami, czy nie ma zagrożeń w osiągnięciu założonych w dokumencie wskaźników oraz podejmować decyzję o korygowaniu planu jeśli zajdzie taka konieczność. Dokonywanie korekt lub uzupełnień może być spowodowane zmieniającą się sytuacją społeczno gospodarczą w gminie, pozyskanymi dodatkowymi funduszami na realizację strategii lub nowymi zadaniami.

Poszczególne działania w strategii przypisano różnym podmiotom i jednostkom organizacyjnym. Dlatego ważna jest dobra współpraca tych podmiotów i dobra koordynacja, by wykonać zaplanowane zadania. Do oceny stopnia i prawidłowości wykonania strategii zostanie powołany przez wójta gminy zespół ds. monitorowania strategii, w skład którego wejdą przedstawiciele wójta, GOPS, szkół, biblioteki gminnej, komórki odpowiedzialnej za oświatę. Celem Zespołu będzie dokonywanie rocznej oceny wykonania strategii na podstawie analizy wykonania przyjętych wskaźników każdego z przyjętych celów operacyjnych. Raport z oceny realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych będzie przedstawiany na Radzie gminy. Pozwoli on nie tylko na bieżące monitorowanie zadań i programów, ale również dyskusję o problemach społecznych gminy oraz harmonizację działań przyjętych w Strategii i innych dokumentach planowania wieloletniego. Zadaniem Zespołu będzie również wnioskowanie do Rady Gminy o dokonanie zmian w Strategii wraz

z uzasadnieniem. Zespół będzie współpracować z innymi jednostkami, organizacjami oraz partnerami zewnętrznymi, którzy mogą przyczynić się do realizacji zadań przyjętych w Strategii.

Strategia jest dokumentem otwartym, co oznacza, że będzie można dokonywać w nim korekt wraz ze zmieniającą się sytuacją społeczno – gospodarczą w gminie, a także uwzględniać postulaty mieszkańców.

Monitorowanie wskaźników

Analiza wykonania wskaźników będzie dokonywana celem oceny skuteczności podejmowanych działań w ramach realizacji poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych. Do każdego wskaźnika przypisano jednostkę miary i źródło pozyskania danych.

CEL główny I - Tworzenie systemu wsparcia rodziny oraz dzieci i młodzieży

Cel operacyjny 1.1. - Pomoc rodzinom z problemami opiekuńczo – wychowawczymi

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
1. Liczba osób objętych pracą socjalną	osoba	GOPS
2. Liczba rodzin objętych pomocą	rodzina	GOPS
3. Liczba rodzin i dzieci objętych pomocą	rodzina + osoba	GOPS, PCPR
4. Liczba inicjatyw na rzecz promowania rodziny	inicjatywa	GOPS, szkoły, UG, organizacje pozarządowe

Cel operacyjny 1.2. - Zapobieganie przemocy w rodzinie

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
5. Liczba osób objętych pomocą materialną	osoby	GOPS, GKRPA
6. Liczba osób objętych pomocą	osoby	GOPS, GKRPA

prawną i psychologiczną		
7. Liczba wspólnych inicjatyw różnych podmiotów zapobiegających przemocy w rodzinie	działanie	GOPS, KPP, UG, GKRPA
8. Liczba podjętych działań edukacyjnych i profilaktycznych zapobiegających przemocy w rodzinie	działanie	GOPS, KPP, UG, GKRPA
9. Liczba przeprowadzonych kampanii społecznych	działanie	GOPS, KPP, UG, GKRPA

Cel operacyjny 1.3 - Wsparcie dla rodzin wielodzietnych

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
10. Liczba osób objętych Programem Rodzina 500 Plus	osoba	GOPS
11. Liczba rodzin korzystających z Karty Dużej Rodziny	rodzina	GOPS
12. Liczba inicjatyw podjętych na rzecz lepszego dostępu dla rodzin wielodzietnych do usług publicznych	inicjatywa	GOPS
13. Liczba rodzin wielodzietnych, które skorzystały z pomocy materialnej	rodzina	GOPS

Cel operacyjny 1.4 - Profilaktyka i ochrona zdrowia

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
14. Liczba osób, która wzięła udział w programach związanych z profilaktyką zdrowotną w gminie	osoba	UG, placówki służby zdrowia

15. Liczba organizowanych badań przesiewowych w gminie	badanie	Placówki służby zdrowia, UG
16. Liczba organizowanych szkoleń i pogadań w gminie na temat ochrony zdrowia, zdrowego stylu życia, zapobiegania uzależnieniom	Szkolenie/pogadanka	GOPS, szkoły, organizacje pozarządowe, GKRPA

Cel operacyjny 1.5 - Opieka dzieci i młodzieży

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
17. Liczba dzieci korzystających ze świetlic	osoba	Szkoły, UG
18. Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	osoba	UG, szkoły
19. Liczba organizowanych zajęć dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	Zajęcie/inicjatywa	Szkoły, organizacje pozarządowe, GOPS, Biblioteka Gminna
20. Liczba dzieci i młodzieży korzystającej ze świetlic środowiskowych	osoba	UG, szkoły

Cel operacyjny 1.6. – Zwiększanie bezpieczeństwa mieszkańców gminy

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
21. Liczba interwencji rejestrowanych przez policję w gminie	interwencja	UG, KPP w Sochaczewie

22. Liczba szkoleń i innych działań edukacyjnych zapobiegających zagrożeniom w gminie	Działanie/szkolenie	UG, OSP, KPP w Sochaczewie
23. Liczba inwestycji poprawiającej dostęp niepełnosprawnych do budynków i innych obiektów publicznych	inwestycja	UG, sołtysi, PCPR
24. Liczba wydarzeń promujących bezpieczeństwo w gminie	wydarzenie	UG, GOPS, OSP, KPP w Sochaczewie

CEL główny II - Kreowanie warunków do rozwoju dzieci i młodzieży

Cel operacyjny 2.1. - Pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
25. Liczba organizowanych zajęć	zajęcie	Szkoły, Biblioteka Gminna, świetlice, przedszkola
26. Liczba dzieci z rodzin dysfunkcyjnych biorących udział w zajęciach pozaszkolnych	osoba	Szkoły, Biblioteka Gminna, świetlice, przedszkola
27. Liczba dofinansowanych zajęć wyrównawczych	zajęcie	szkoły, stowarzyszenia
28. Liczba osób biorących udział w w zajęciach w okresie letnim i zimowym	osoba	UG, GKRPA
29. Liczba dzieci objętych pomocą materialną	osoba	GOPS, szkoły

Cel operacyjny 2.2. – Organizacja czasu wolnego i aktywizacja dzieci i młodzieży

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
----------	-----------------	---------------

30. Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach pozaszkolnych	osoba	UG, szkoły, Biblioteka Gminna, OSP, organizacje pozarządowe
31. Liczba zajęć pozalekcyjnych oferowanych przez różne podmioty w gminie	zajęcie	UG, szkoły, Biblioteka Gminna, OSP, organizacje pozarządowe
32. Liczba organizowanych wyjazdów, wycieczek dla dzieci i młodzieży z gminie	Wyjazd/wycieczka	UG, szkoły, Biblioteka Gminna, OSP, organizacje pozarządowe
33. Liczba osób biorących udział w konkursach organizowanych dla dzieci i młodzieży	osoba	Szkoły, Biblioteka Gminna, organizacje pozarządowe
34. Liczba inicjatyw spierających kluby sportowe	inicjatywa	UG, OSP, szkoły
35. Liczba klubów sportowych, które dostały dofinansowanie na prowadzenie zajęć dla dzieci i młodzieży	klub	UG

Cel operacyjny 2.3. - Edukacja i profilaktyka na rzecz ograniczania zagrożeń bezpieczeństwa publicznego

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
36. Liczba zorganizowanych szkoleń, spotkań	Spotkanie/szkolenie	UG, szkoły, KPP w Sochaczewie
37. Liczba rozpowszechnionych publikacji, ulotek, plakatów	Publikacja/ulotka/plakat	UG, szkoły, KPP w Sochaczewie
38. Liczba obiektów monitorowanych	obiekt	KPP w Sochaczewie, szkoły, OSP
39. Liczba zorganizowanych wydarzeń promujących bezpieczne warunki życia w gminie	wydarzenie	UG, KPP w Sochaczewie, szkoły, OSP

CEL główny III - Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Cel operacyjny 3.1. - Zapobieganie ubóstwu i łagodzenie jego skutków

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
40. Liczba osób, które skorzystały z pomocy materialnej/finansowej przewidzianych ustawą o pomocy społecznej	osoba	GOPS
41. Liczba osób starszych i niepełnosprawnych, które skorzystały ze wsparcia materialnego	osoba	GOPS
42. Liczba osób objętych działaniami edukacyjnymi pomagającymi w wychodzeniu z ubóstwa i bezdomności	osoba	GOPS, PUP, UG, organizacje pozarządowe
43. Liczba różnych form pomocy podnoszących kwalifikacje osób objętych pomocą społeczną	działanie	GOPS, PUP, kościół, organizacje pozarządowe
44. Liczba wspólnych inicjatyw podejmowanych z różnymi podmiotami w zakresie udzielania pomocy osobom potrzebującym wsparcia materialnego	Inicjatywa/działanie	GOPS, Bank Żywności, UG, Caritas
45. Liczba wspólnych inicjatyw poprawiających współpracę między podmiotami	Inicjatywa/działanie	GOPS, UG, Sąd Rejonowy, KPP w Sochaczewie, szkoły, organizacje pozarządowe, kościół

Cel operacyjny 3.2. – Wspieranie osób niepełnosprawnych i starszych na rzecz włączenia społecznego

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
----------	-----------------	---------------

46. Liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych opieką w gminie	osoba	GOPS, PUP i PCPR
47. Liczba osób i rodzin dotkniętych problemem niepełnosprawności objętych wsparciem psychologicznym i prawnym	osoba	GOPS, PCPR
48. Liczba osób opiekujących się ludźmi starszymi i niepełnosprawnymi objętych doradztwem	osoba	GOPS, PCPR
49. Liczba działań upowszechniających informację o możliwych formach wsparcia (strona www, poradnictwo indywidualne, akcje informacyjne itp.)	działanie	GOPS, UG, PCPR
50. Liczba wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych organizowanych dla ludzi starszych i niepełnosprawnych w gminie	wydarzenie	UG, szkoły, Gminna Biblioteka Publiczna, OSP
51. Liczba osób korzystających z dziennego domu opieki, klubów, grup wsparcia	osoba	GOPS
52. Liczba osób, które korzystały z transportu dla osób niepełnosprawnych i starszych	osoba	UG, szkoły

Cel operacyjny 3.3. – Działania na rzecz zmniejszania bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
53. Liczba inicjatyw podejmowanych przez gminę i szkoły we współpracy z podmiotami zewnętrznymi na rzecz promowania szkolnictwa zawodowego	inicjatywa	UG, Starostwo Powiatowe, szkoły

54. Liczba działań podejmowanych we współpracy z podmiotami zewnętrznymi na rzecz aktywizacji bezrobotnych	działanie	UG, GOPS, Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe
55. Liczba nowych miejsc pracy w gminie	Dostępne miejsca pracy	PUP
56. Liczba działań podejmowanych przez gminę w kierunku pozyskania inwestorów	działanie	UG
57. Liczba działań informacyjnych i wspierających dla potencjalnych beneficjentów o dostępnych funduszach na działalność gospodarczą	działanie	UG, LGD Ziemia Chełmońskiego, MODR

Cel operacyjny 3.4. – Rozwiązywanie problemów alkoholowych i zapobieganie narkomanii

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
58. Liczba osób objętych opieką terapeutyczną i rehabilitacyjną	osoba	GOPS, GKRPA
59. Liczba rodzin, u których występuje problem alkoholowy objętych opieką	rodzina	GOPS, GKRPA
60. Liczba udzielonych porad psychologicznych i prawnych	porada	szkoły, KPP w Sochaczewie, GOPS, PCPR, GKRPA
61. Liczba inicjatyw promujących zdrowy styl życia w trzeźwości i bez narkotyków	inicjatywa	UG, GKRPA, szkoły
62. Liczba osób objętych działaniami edukacyjnymi	osoby	UG, KPP w Sochaczewie, szkoły
63. Liczba inicjatyw podejmowanych przez różne podmioty, wspierające osoby z problemami alkoholowymi i narkomanii	inicjatywa	UG, GKRPA

64. Liczba skontrolowanych punktów sprzedaży alkoholu	punkt sprzedaży	GKRPA, KPP w Sochaczewie
65. Liczba zrealizowanych działań przewidzianych w obu programach (GPPiRPA oraz GPPN)	działanie	GKRPA, KPP w Sochaczewie

CEL główny IV - Partnerstwo na rzecz budowania kapitału społecznego

Cel operacyjny 4.1. - Wspieranie działalności organizacji pozarządowych i grup nieformalnych

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
66. Liczba organizacji i grup nieformalnych, która uzyskała pomoc na rzecz prowadzonej działalności z UG	organizacja	UG
67. Liczba działań podejmowanych na rzecz promowania organizacji pozarządowych i grup nieformalnych pomagających osobom starszym i niepełnosprawnym	działanie	UG, GOPS, szkoły
68. Liczba osób wyróżnionych i nagrodzonych	osoba	UG, szkoły

Cel operacyjny 4.2. – Promocja aktywności lokalnej

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
----------	-----------------	---------------

69. Liczba inicjatyw promujących działania społeczne (akcje dla osób zagrożonych ubóstwem, pomoc ludziom starszym, działania aktywizujące różne grupy społeczne, w tym ludzi starszych, konkursy i nagrody itp.)	działanie	UG, szkoły, GOPS, OSP, Biblioteka, organizacje pozarządowe
70. Liczba inicjatyw promujących wolontariat na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	inicjatywa	GOPS, szkoły, Biblioteka Gminna
71. Liczba spotkań, imprez, których celem było wypracowywanie współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami i mieszkańcami na rzecz osób potrzebujących wsparcia	wydarzenie	UG, GOPS, PUP, KPP, szkoły, organizacje pozarządowe
72. Liczba działań promujących pomoc społeczną w gminie (liczba artykułów w prasie, audycji radiowych w radiu lokalnym, informacji dla mieszkańców, rozpowszechnionych ulotek itd)	działanie	UG, GOPS
73. Liczba działań informacyjnych dot. oferty i form świadczeń pomocowych	informacja	UG, GOPS, lokalne media

Cel operacyjny 4.3. – Doskonalenie kadry pracowników socjalnych w lepszym i bardziej efektywnym realizowaniu zadań na rzecz mieszkańców

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
74. Liczba przeszkolonych osób zakresie udzielania fachowej pomocy dla osób z problemami ubóstwa, bezdomności	Osoba	GOPS
75. Liczba pracowników przeszkolonych do świadczenia pomocy rodzinom	Osoba	GOPS

opiekujących się osobami starszymi i niepełnosprawnymi		
76. Liczba pracowników przeszkolonych w zakresie wsparcia rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie	osoba	GOPS
77. Liczba pracowników przeszkolonych do świadczenia usług dla osób wymagających wsparcia i zagrożonych wykluczeniem społecznym	osoba	GOPS

Zespół ds. monitorowania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych będzie zbierał uwagi, postulaty zgłaszane przez różne podmioty, osoby fizyczne i proponował w uzasadnionych przypadkach zmiany do strategii w corocznie składanych raportach z wykonania wskaźników. Niemniej dopuszcza się wprowadzanie zmian w ciągu roku jeśli zaistnieją okoliczności wymagające wprowadzenie zmian, np. pozyskania środków zewnętrznych na realizację zadań.

Procedura wdrażania i monitorowania strategii

Tabela nr 10

Etapy	Działanie	wykonawca
Etap I	Zbieranie materiałów i uwag dotyczących postępów we wdrażaniu strategii	Zespół ds. monitorowania GSRPS
Etap II	Zgłaszanie wniosków i uwag dotyczących wdrażania strategii	Podmioty publiczne, gospodarcze, społeczne, mieszkańcy
Etap III	Prowadzenie corocznej sprawozdawczości – raport z wdrażania strategii	Zespół ds. monitorowania GSRPS
Etap IV	Prezentacja raportu dot. wdrażania strategii i zgłaszanie rekomendacji Radzie Gminy	Zespół ds. monitorowania GSRPS
Etap V	Akceptowanie corocznych raportów dot. wdrażania strategii i uchwalanie zmian/korekt w strategii w celu jej aktualizacji	Rada Gminy
Etap VI	Prowadzenie akcji informacyjnej – zamieszczanie notatek prasowych bądź artykułów o działaniach i projektach,	Zespół ds. monitorowania GSRPS

które zostały wykonane w trakcie realizacji strategii na stronie www gminy oraz w lokalnych mediach

